

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Faculty of Romance and Germanic Philology
Linguistics and Translation Department

Translation project:
***Eggshell Skull* by Bri Lee**

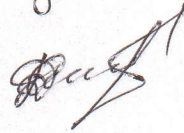
Перекладацький проєкт:
Переклад книги Брі Лі «Eggshell Skull»

BA Paper

Diana Skakun
PERb22140d

Research supervisor:
A. Kozachuk, Ph.D.

Цими підписами засвідчую, що
подані на захист рукопис
та електронний документ
є ідентичні.
28.05.2025

Kyiv 2025

Abstract

In this Bachelor's paper, we translated and analyzed 3 chapters of the book *Eggshell Skull* by Australian author Bri Lee. The first chapter presents our translation, and the second one clarifies the theoretical background of the research, namely memoir as a genre of non-fictional literature and its main features, the concept of idiosyncrasy, linguistic means of its realization, and translation challenges of its rendering. Particular attention is paid to the study of characteristic features of Bri Lee's idiosyncrasy based on the book *Eggshell Skull*, among which five main linguistic means can be distinguished: professional terminology, colloquialisms, vulgarisms, idioms, and proper names. L. Molina and A. Albir's classification of translation techniques is used as a basis in the translation analysis, including adaptation, amplification, borrowing, calque, description, discursive creation, established equivalent, modulation, and transposition.

Key words: non-fictional memoir, idiosyncrasy, linguistic means of realization, translation techniques, *Eggshell Skull*.

Анотація

У даній бакалаврській роботі перекладено та проаналізовано 3 розділи книги австралійської письменниці Брі Лі «*Eggshell Skull*». У першому розділі представлено наш переклад, а в другому – з'ясовується теоретичне підґрунтя дослідження, а саме: мемуари як жанр нехудожньої літератури та його основні характеристики, поняття ідіостилю, лінгвістичні засоби його реалізації та труднощі збереження при перекладі. Особливу увагу приділено дослідженню характерних рис авторського ідіостилю Брі Лі на основі книги «*Eggshell Skull*», серед яких можна виділити п'ять основних лінгвістичних засобів: професійна термінологія, колоквіалізми, вульгаризми, ідіоми та власні назви. Основою перекладацького аналізу стала класифікація перекладацьких технік, запропонована Л. Моліною та А. Албіром, а саме: адаптація, посилення, запозичення, калька, опис, дискурсивне створення, усталений еквівалент, модуляція та перестановка.

Ключові слова: нехудожні мемуари, ідіостиль, лінгвістичні засоби реалізації, перекладацькі техніки, «*Eggshell Skull*».

Contents

Introduction	4
Chapter 1. Translation of <i>Eggshell Skull</i> by Bri Lee	5
Chapter 2. Features of memoir translation: the case of Bri Lee's <i>Eggshell Skull</i>	43
2.1. Notes on the author's biography and the text's plot and genre peculiarities	43
2.2. Notion of idiostyle and its translation aspects	45
2.3. System of translation techniques aimed at preserving the author's idiostyle in the translation of <i>Eggshell Skull</i>	48
Conclusions	54
References	55
Appendices	57

Introduction

In modern linguistics, the concept of idiosyncrasy is of great importance to both literary scholars and translators. After all, it is through idiosyncrasy that an author reveals their vision of the world, creates an artistic representation of reality, and gives their work a distinctive tone. This linguistic “handwriting” is manifested in the choice of vocabulary, the use of figurative language, syntax, rhythm and other linguistic means that collectively create a unique style of the author and their text. It helps to perceive the chronotope of the text, its national and historical coloring, etc. At the same time, rendering a particular author’s idiosyncrasy is one of the most challenging tasks in translation studies, as the translator has not only to reproduce the meaning but also preserve the stylistic individuality of the original.

The topicality of the research, therefore, stems from the necessity of an in-depth analysis of rendering idiosyncrasy throughout the translation process. The study of various linguistic means that form the particular author’s idiosyncrasy and the system of translation techniques aimed at its preserving are also of great interest.

Among the works of both national and foreign scholars that form the theoretical basis of our study, we note the following ones related to the nonfictional literature and memoir definition (M. H. Abrams, T. Cherkashyna, B. Paramonov, J. Smith and others), notion of text style and idiosyncrasy (G. Leech, V. Kononenko, O. Kukhar-Onyshko, M. Short, S. Yarmolenko and others), professional terminology (L. Biel, H. J. Kockaert, M. Vakulenko and others), colloquialisms (B. Fattah, E. Frisella, S. Salih and others), vulgarisms (L. Andersson, R. Mercury, P. Trudgill and others), idioms (W. J. Ball, H. Bortfeld, P. Kvetko and others), proper names (E. Mignot, M. Philippe and others), and problems of preserving idiosyncrasy in translation (V. Koptilov and others).

The purpose of the research lies in revealing the peculiarities of Bri Lee’s idiosyncrasy and challenges of its translation on the material of the non-fictional memoir *Eggshell Skull*.

The purpose determines **the following tasks**:

- to outline key moments of the author’s biography and characterize non-fictional memoir as a literary genre;
- to specify the notion of idiosyncrasy, linguistic means of its realization, and main challenges of its rendering on the example of Bri Lee’s *Eggshell Skull*;
- to define a system of translation techniques used for both conveying and preserving the author’s idiosyncrasy in the studied literary text.

The object of the research is the idiosyncrasy of the non-fictional memoir *Eggshell Skull* that serves as a representative example of Bri Lee’s idiosyncrasy.

The subject of the research is a system of translation techniques aimed at preserving the author’s idiosyncrasy and conveying linguistic means of its realization in our English-Ukrainian translation.

The body of the research consists of the text of the non-fictional memoir *Eggshell Skull* by Australian writer Bri Lee (293 pages) and the Ukrainian translation of its first three chapters (38 pages).

The BA paper includes an abstract, contents, an introduction, 2 chapters, conclusions, a list of references, and appendices.

Chapter 1. Translation of *Eggshell Skull* by Bri Lee

Source text	Target text
1 IT WAS A SWELTERING JANUARY in Brisbane, my first day at my new job, and my tweed pencil skirt no longer clipped up at my waist so I had to keep my jacket on as I walked from the bus stop to the Supreme and District Courts building. I had finished law school at the end of 2014 and returned to Queensland in the new year after two months on a graduation trip eating hotdogs and drinking Budweiser around the USA. New stretch marks at my hips were itchy from my fast increase in weight over the holidays. Sweat was soaking into the underarms of the shirt I had just ironed that morning. Things were off to a bad, and late, start. I hadn't got all my things ready the night before for the same reason I never bought more tampons when I finished a period—an absurd optimism rendered me perpetually unprepared for anything I didn't really want to happen. As I was heading down George Street I passed a bakery, and as the smell of pies washed over me in a blast of heat I remembered The Pie Incident. Thirteen years had passed and my father was semiretired, leaving the law just as I was entering it. Yayoi Kusama's <i>Eyes are Singing Out</i> mural sits opposite the smooth cement and glinting chrome courts building. The work is a huge row of black and white eyes set on a diagonal so that people walking past can see it, but so that the eyes clearly look upward toward the courts. Sunlight streamed through the colossal panes of glass that rose from the ground to the third storey. It was all very open plan. Very heels-click-on-marble.	1 ЦЕ БУВ ЩЕ ОДИН ЗАДУШЛИВИЙ СІЧНЕВИЙ ДЕНЬ у Брисбені й заразом мій перший робочий день на новому місці. Блискавка твідової спідниці-олівець напірч відмовлялася застібатися на талії, і тому всю дорогу від автобусної зупинки й аж до будівлі Верховного та окружного суду мені довелося паритись у піджаку. Я закінчила юрфак наприкінці 2014 року й після двохмісячної подорожі по Штатах, що супроводжувалася постійним поїданням хотдогів та розпиванням пива «Будвайзер», повернулась у Квінсленд. Ще зовсім свіжі розтяжки на стегнах посверблювали, бо за період мандрівки я різко піднабрала ваги. Під пахвами краплі поту просочували тканину сорочки, яку я тільки-но випрасувала того ранку. Із самого початку все пішло не так, як треба. Напередодні ввечері я, певна річ, не склала всі потрібні речі до купи з тих самих міркувань, з яких ніколи не купувала нові тампони після закінчення менструації. Через цей абсурдний оптимізм мене часто захоплювали зненацька події, яких я насправді не хотіла. Спускаючись вулицею Джордж-стріт, я проходила повз пекарню, де аромат свіжої випічки різко вдарив у ніс – і я раптом згадала той самий «Випадок із пирогом». Тринадцять років минуло з того дня – мій тато продовжував працювати на пів ставки попри свій пенсійний вік. Його частковий відхід із правоохоронних органів якраз співпав із моїми першими кроками в праві. Інсталяція японської мисткині Яйой Кусама «Очі все розкажуть» простягнулася прямо навпроти відполірованої цементної будівлі суду із сяючими хромованими вставками. Позаяк широка вервечка з кількох десятків чорно-білих очей тягнеться навскіс, інсталяція завжди перебуває в полі зору перехожих, але при цьому самі очі виразно дивляться вгору, на будівлю суду. У той день сонячні промені проходили крізь велетенські скляні панелі, які виблискували на першому, другому та третьому

I stepped into an elevator hoping for a moment to myself but a dozen people pooled in after me and I got stuffed at the back. My collar was tight at my throat, stockings cutting into my waist, and my toes were being crushed into my stiff high heels. I felt a kind of claustrophobia inside my own sweaty body. I couldn't catch the breath I needed in that elevator; it was as though I was in a clothes dryer, tumbling around, getting hot and disoriented. I had no moment of calm before being thrown into the first-impressions competition—I felt big and round and everything about the room I stepped into seemed trim and square. It was day one of a full year of everything about that place sanding off my edges.

I found the other associates milling around our training room in the Supreme Court Library and tried to act cool while my eyes darted about, searching their faces for someone I'd recognise. Most of them had gone to the University of Queensland—as usual—but I hadn't moved in the right circles to know them. Hadn't studied enough, hadn't sat at the right dinner tables with the right gown.

Someone waved to me, and I was relieved to see it was Evelyn. She and I had known each other since taking an acting class together in high school. I liked to joke that I spent my life following in her footsteps, in her slim shadow, doing everything she did, just a little bit shitter. Not wanting to break that trend, I had been appointed to the District Court and she to the Supreme Court. The distinction was important: everything in this new world needed to be measured. Everyone sat somewhere in the hierarchy.

Within moments of stepping into that room and being confronted with that new peer group, I lost perspective. To get a job

поверхах. Такий собі дизайн із відкритим просторовим плануванням. Ідеально, щоб клацати підборами по мармуровій підлозі.

З надією побути наодинці я зайшла в ліфт, але за мить напхалося ще з десятків людей – і я, затиснута з усіх боків, опинилась у самому кінці. Комір сорочки туго стискав горло, колготки обжали талію, а пальці ніг впиралися в тісний ніс взуття на високих підборах. Я відчула щось на кшталт клаустрофобії, наче мене замкнули всередині мого таки спітнілого тіла. У ліфті неможливо було дихати: складалося враження, що мене запхали всередину сушарки й, наче мокрий одяг, знов і знов перекидали по колу. Ця задуха вибивала з колії. Не встигла я й подих перевести, як одразу-таки опинилася в центрі змагань за перше враження. Переступивши поріг тієї зали, я враз відчула себе грубою та круглою, у той час як усе навколо було охайним та квадратним. Ось таким виявився перший із 365 днів цілого року, коли все, що відбувалось у стінах цього приміщення, намагалось зробити з кола квадрат.

Я побачила чимало колег, які тинялися туди-сюди по навчальній залі, що була частиною бібліотеки при Верховному суді. І хоч я намагалася зберігати спокій, мої очі хаотично перебігали з одного присутнього на іншого в спробах знайти хоч одне знайоме обличчя. Як правило, більшість із них навчалися в університеті штату Квінсленд, але мені ніколи не доводилося бувати в їхніх колах. Недостатньо гризла граніт науки, ніколи не обідала за «правильним» столом в адвокатській мантиї.

Хтось махнув мені рукою – і я видихнула з полегшенням, побачивши Евелін. Ми знайомі ще з часів занять з акторської майстерності у страшній школі. Мені подобалося жартувати, що все життя я йшла слідами Евелін, жила в її витонченій тіні та робила все те, що й вона, лише трохи гірше. Не бажаючи йти наперекір цій тенденції, я отримала місце в Окружному суді, а Евелін – у Верховному. Така різниця була принциповою, бо все в цьому новому світі потребувало оцінки. Кожен із нас займав певне місце в соціальній ієрархії.

Варто було тільки зайти в ту залу та опинитися серед цілої групи відтепер моїх колег, як я втратила розуміння дійсності. Отримати посаду

as a judge's associate—at any level of court—is a prestigious and significant achievement. Of all the graduate positions a young law student can hope for, an associateship is the dream most of us don't dare to tell anyone we've dreamed, let alone applied for. I had posted in fifty individual applications. We were to be assistants, clerks, mentees, travelling companions, and foot soldiers to judges. With only one associate to each judge, the tradition effectively bottlenecked entry-level jobs in the judicial segment of the industry and encouraged rampant nepotism. Several associates in the room literally shared last names with judges and Queen's Counsel. I didn't doubt their merit—I envied it.

As I approached Evelyn's group, I stared at her hair. A shiny, dark, long-yet-professional bob. It was a visual representation of how perfect I imagined her whole life to be. Once, years ago, I'd found out that her parents paid for her to get it cut regularly at Oscar Oscar, and I'd never felt so simultaneously vindicated and inferior; my mum cut my hair for most of my life. Evelyn was chatting to others in the group about the graduate position she had lined up at a top-tier law firm for the following year. I smiled and nodded but thought I caught someone looking at the pimple above my lip and tried not to draw attention to myself. I didn't have a job lined up and didn't want to be asked the same question. Couldn't we all just have celebrated the achievement of being an associate a little longer? I zoned out, imagining what would happen if the chip on my shoulder manifested itself into an actual wound: it'd be like that scene in *Kill Bill* where an arm is chopped off and the blood gushes out like a spectacular column of water from a busted fire hydrant.

Someone else joined the conversation, and I leaned back on my heels and scanned the room again. So many handsome young

помічника судді – у суді будь-якого рівня – досить вагоме та престижне досягнення. Ба більше, з усіх посад, на які може розраховувати випускник-правник, робота помічника судді — це мрія, про яку більшість із нас мовчать, а про подання заявки на участь у конкурсі навіть не згадують. Я подала 50 окремих заявок. Нам судилося стати асистентами, секретарями, підопічними, супутниками та рядовими працівниками для суддів. У кожного судді мав бути тільки один помічник – така традиція не тільки вкрай звужувала можливість знайти роботу в судоустрої на початках, але й сприяла процвітанню неабиякого кумівства. У залі було кілька помічників, які мали буквально ті самі прізвища, що й судді та так-звані королівські адвокати (другі за важливістю персони після суддів). Чи сумнівалася я в їхніх заслугах? Ні, просто заздрила.

Тільки-но я підійшла до Евелін та решти, як мій погляд упав на її волосся – сяюче, темне, подовже каре, яке доповнювало її професійний імідж. Ця зачіска була візуальним утіленням того, настільки ідеальним я завжди уявляла собі її життя. Пригадую, як багато років тому дізналася, що батьки Евелін давали їй гроші на регулярні стрижки в знаменитому салоні «Оскар-Оскар». Моє ж волосся здебільшого підрізала вдома мама, тому таке відкриття не лише виправдовувало мої не цілком удалі зачіски, але й викликало якесь небувале почуття неповноцінності. Евелін розповідала кільком колегам про посаду в топовій юридичній фірмі, яку займе наступного року після університету. Я посміхнулася та кивнула, хоча насправді думала, як хтось із присутніх уважно розглядає прищик над моєю губою, і як би це не привертати до себе зайвої уваги. Не маючи жодних уявлень про майбутнє місце роботи, я воліла, аби це питання обійшло мене боком. Невже не можна ще трохи порадіти факту, що ми тепер були помічниками суддів? На мить я відключилась, уявляючи, що трапилося б, якби все те почуття невинуватої образи перетворилося на справжню рану. Це було б, як у тій сцені з бойовика «Убити Білла», де кров цибеніла струменем із відрізаної руки, так само як вода б'є фонтаном із прорваного пожежного гідранта.

Ще хтось приєднався до розмови, а я випрямилася на підборах і знову окинула поглядом зал. Так багато красивих молодих людей у

men in R.M. Williams boots, so many stunning young women in Rhodes & Beckett suits.

‘I’ll bet you brought a suitcase full of incredible clothes home from the States?’ Evelyn asked me.

‘Oh, dude, it’s fucking amazing—the consignment stores are like Lifeline on crack,’ I replied, flinching at how crass I sounded. I tried to start talking about the Press Museum in Washington, DC, wanting to make a better impression on the beautiful strangers, but one of the judges came into the room, and we all hushed and took our seats.

Three hours flew by as we were reminded of the importance of discretion in our roles as assistants and confidantes to judges. We heard horror stories of how previous associates had fucked up. We were the public faces of our judges: we were not to say, do or even *think* anything that could ever possibly be considered bias. There were to be no emotions on our faces, regardless of how intense testimony or the return of a verdict might be. We could never speak to the media. Our Facebook profiles needed to be trim and respectable; the mood in the room stiffened as we all catalogued the Halloween costumes and beer kegs of undergraduate years. I’d already done a bit of a purge. It would not be unheard of for *The Courier-Mail* to trawl through an associate’s profile if their judge was in a high-profile trial. This was the new rule of thumb for us all: how would something look in *The Courier-Mail*? Similarly, expressing political opinions was inappropriate. A Federal Court associate had written an open letter about political preferences to *The Australian* one year, and his legal career dried up in front of his eyes despite his family name. He was the cautionary tale of pride, the Icarus none of us could afford to forget.

брендових австралійських речах преміум-класу: чоловіки в черевиках від «Р.М.Вільямс», а в жінок костюми від «Родс енд Беккет».

— Б’юся об заклад, що ти привезла цілу валізу класнючого одягу зі Штатів, еге ж? – запитала мене Евелін.

— Не повіриш, але тамтешні секунди просто відпадні! Вони, як наші «Лайфлайни», але з допінгом, – відповіла я й тут же здригнулася від вульгарності цих слів.

Щоб справити краще враження на цих гарних, але маловідомих мені людей, я почала розповідати про Музей новин у Вашингтоні, але до залу зайшов один із суддів – ми всі затихли й зайняли свої місця.

Протягом трьох годин, які пролетіли цілком непомітно, нам товкмачили про важливість розсудливості для помічників та довірених осіб суддів. Ми вислуховували страшилки про те, як облажались наші попередники. Відтепер ми були представниками суддів серед людей, яким заборонялося не те що говорити чи робити, а й навіть допускати думку, яка могла би бути розцінена як прояв упередженості. Якими би емоційно важкими не були свідчення або оголошення вироку, наші обличчя не повинні проявляти жодних емоцій. Контакти зі ЗМІ також потрапляли під заборону. Стрічка у Фейсбуці повинна виглядати впорядковано та поважно. У залі відчувалась загальна напруга, бо всі почали перебирати студентські фото з хелловінськими костюмами та пивними діжками. Я вже встигла щось трохи підчистити. Для журналістів місцевої газети «Кур’єр-Мейл» було цілком звичною практикою прочісувати стрічку помічника судді, якщо цей суддя брав участь у резонансній судовій справі. Тепер у наших колах існувало нове негласне правило: перш ніж щось опублікувати, подумати, як це виглядатиме на сторінках «Кур’єр-Мейл». Так само, недоречно було висловлювати власні політичні погляди. Був випадок, коли помічник федерального судді висловив свої політичні вподобання у відкритому листі до національної газети «Остреліан» – його юридична кар’єра занепадала на очах, і навіть промовисте прізвище не стало на заваді. Це була почальна історія про гординю, а він сам став для нас Ікаром, якого жоден з нас не міг дозволити собі забути.

But it was easy to lose track, in a room like that one—with so many brilliant minds, beacons of success—that we were still the smallest fish. In the months that followed I saw our status sour people I'd previously called friends. I would watch how some judges mentored their associates with great generosity and care, and how others slowly crushed their optimism and trust. It was a different world, up there in that tower made of glass: blindingly ivory.

After the training session I texted my judge. I was nervous to see him again because we hadn't met in person since my afternoon of training with his previous associate, Rebecca, six months earlier. *Good morning, Judge. Training has finished for the morning, if you are free I can come up to chambers otherwise I'll lunch with the associates and see you at three.*

I started heading to the bathroom when one of the associates I'd just met called out to me. 'Bri, come join us for coffee, we're going to plan a dinner for next week,' Alexandra said. She and I had done a summer clerkship at Corrs Chambers Westgarth the previous year. I didn't know if she'd got a graduate offer with them, but I sure hadn't and it had been a sting to see her that morning and be reminded of my rejection. Alexandra did marathons, spoke a bunch of languages and did volunteer legal work for something environmental.

My phone buzzed with a response from Judge: *Good morning, come up to chambers please.*

'Nah, I'm right, thanks,' I replied. 'Gonna pop up and see Judge. Besides, I'll be in Gladstone next week!'

'Circuit already!?' Alexandra asked, as she jumped into the elevator with a group of Supremes and waved goodbye.

'I know!' I waved back.

Але в приміщенні, де кількість блискучих умів та взірців успіху зашкалювала, було легко втратити розуміння дійсності та забути, що ми всі досі залишалися просто краплею в океані. Протягом наступних місяців я бачила, як через наш новий статус люди, яких я називала своїми друзями, змінювалися в гірший бік. Я спостерігала, як одні судді з неабиякою віддачею та турботою наставляли своїх помічників, у той час як інші поступово зводили їхній оптимізм та довіру нанівець. У тій скляній вежі, там, нагорі, панував цілком інший світ – різке відірваний від реальності.

Після тренінгу я написала повідомлення своєму судді. Я нервувала перед нашою зустріччю, бо востаннє бачила його особисто пів року тому, коли проходила навчання в його колишньої помічниці Ребекки.

«Доброго ранку, пане суддя! Ранковий тренінг щойно закінчився, тому, якщо Ви вільні, я можу підійти до Вашого кабінету. Якщо ж ні, то я пообідаю з колегами, і ми зустрінемося о третій».

Я саме йшла до вбиральні, коли почула знайомий голос:

— Брі, приєднуйся до нас на каву. Ми якраз думаємо кудись піти посидіти наступного тижня.

Це була Александра. Минулого літа ми разом проходили стажування у фірмі «Коррс Чемберс Вестгарт». Я не знала, чи по закінченню їй запропонували роботу чи ні, але мені точно ніякі пропозиції не надходили. Ця зустріч стала дошкульним нагадуванням моєї робочої невдачі. До того ж, Александра бігала марафони, знала кілька мов та виступала юристкою-волонтеркою в якихось екологічних справах.

Телефон завібрував, і я отримала повідомлення від судді:

«Доброго ранку, чекаю на Вас у кабінеті».

— Дякую, але вже маю справи, – сказала я й додала: – Треба заскочити до пана судді. Та й узагалі, наступного тижня буду в Гледстоні.

— Отак відразу у відрядження по окружних судах?! – запитала Александра, застрибуючи в ліфт з групкою верховників і помахуючи рукою на прощання.

— Еге ж! – відповіла я й махнула їй у відповідь.

‘Eew, Gladstone,’ came an unfamiliar voice from inside the elevator as the doors closed.

I swiped my brand-new security pass and the elevator slowly took me up to level thirteen. I felt completely out of my depth. This space belonged to the Evelyns and Alexandras of the world. It belonged to people like my boyfriend, Vincent, more than me. The beautiful, bilingual people whose parents had gone to university.

I took a deep breath and knocked on Judge’s door, and he looked and gave me a big smile. He invited me to take a seat and I remembered how nervous I’d been a year earlier, sitting in the same chair for the job interview, but as we chatted I also remembered how much we’d laughed together, how much I admired his lack of pretension.

‘Rebecca showed me some of your updates from America,’ he began. ‘It looks like you had a fantastic trip.’

‘Oh, absolutely,’ I replied. ‘I can’t believe how different all the states are. New York was magic, though. I went to the Frick, like you suggested, and was blown away.’

‘Fantastic, isn’t it!’ Judge said. He collected art, I’d learned the last time I was there. ‘But I’m afraid we’ve got a bit of work to do before we can chat more. As you know, we’re heading off to Gladstone this Sunday.’

‘Yes, Rebecca has shown me all the preparations.’

‘But before that, I need to deliver a judgment I reserved from a pretrial hearing last week.’

‘Oh,’ I said, instantly nervous again.

He got up and walked to his desk, collecting a wad of stapled paper. ‘I’d like you to proofread this and set up a time tomorrow for me to deliver it. You’ll have to contact all the parties and make sure

— Гледстон, серйозно? – з ноткою презирства пролунало з ліфта, і двері зачинилися.

Я відсканувала свою новесеньку перепустку і повільно піднялася ліфтом на тринадцятий поверх. Увесь час я відчувала себе не у своїй тарілці. Цей світ належав таким бестрашним Евелінам та Александрам. Належав він і таким людям, як мій хлопець Вінсент, належав більше їм, ніж мені: красивим людям, які вільно розмовляли двома мовами та чий батьки мали університетський диплом.

Глибоко вдихнувши, я постукала в двері, де вже чекав пан-суддя. Він поглянув на мене, широко посміхнувся й запропонував сісти. Тут у пам’яті з’явилися спогади, як рік тому, сидючи в цьому ж кріслі, я нервувала під час співбесіди. Та наша розмова також нагадала, як багато ми тоді сміялись і як приємно мене завжди дивувала відсутність якихось нарікань з його сторони.

— Ребекка показала мені кілька фото з Америки, – сказав він і додав: – Здається, у когось була неймовірна подорож.

— Ще б пак, – сказала у відповідь. – Досі не розумію, як штати можуть настільки відрізнятись один від одного. А Нью-Йорк – це просто якась магія. До речі, за вашою порадою я відвідала «Колекцію Фріка», і цей музей мене просто підкорив!

— Скажіть же, що він фантастичний?! Під час останнього візиту до Штатів я дізнався, що він, себто Генрі Клей Фрік, колекціонував твори мистецтва, – промовив суддя і продовжив: – Але, боюся, Брі, нам доведеться трохи попрацювати, перж ніж випадє нагода детально обговорити вашу подорож. Як знаєте, уже в цю неділю ми вирушаємо до Гледстона.

— Так, Ребекка вже показала мені всі напрацювання.

— Але, перш ніж вирушити в дорогу, мені треба винести рішення в справі, чие попереднє судове засідання відбулося того тижня.

— Ох, – зітхнула я й знову почала нервувати.

Він устав, підійшов до столу та взяв стос скріплених паперів.

— Треба, щоб ви все уважно вчитали та домовилися про годину, о котрій я завтра передам ці матеріали. І ще зв’яжіться, будь ласка, з усіма

we have a courtroom booked.’

‘Sure.’ I took the documents from his outstretched arm and stood up, noticing he hadn’t sat back down.

‘You’ll be alright to organise all that?’ he asked.

‘Absolutely,’ I lied.

‘Great,’ he said, turning to sit at his desk, ‘let me know how you go.’

I left his room and took a seat in my new office, just outside his chambers. It was clean and simple, a small square with a large calendar on the wall, beside my computer, that Rebecca had prepared for me. The calendar colour-coded the eight towns that Judge and I would be travelling to on circuit. It noted that of all the weeks in the year we had for work, only two would consist of civil law: the rest were criminal. Gladstone came first—two weeks beginning Sunday, then only two weeks back home before Bundaberg. After that, three weeks in Brisbane, then off to Warwick, and it continued on.

I grew anxious as I stared at the year in front of me, so I brought my attention to the present: to the proofreading. I scanned down the page and identified it as an s590AA application with catchwords listed: *ADMISSIBILITY OF SIMILAR FACTS—indecent treatment of a child—rape—admissibility of previous similar sexual conduct*. My stomach clenched, and I pushed back from the desk. I knew what it would be—I remembered it from law school. Prosecution had testimony from someone else, not the complainant, that the defendant liked certain things during sex, and this would go a long way in convincing a jury that the complainant was telling the truth. It was for Judge to decide if the probative value of this evidence outweighed its prejudicial value. The outcomes of pre-trial hearings like this were critical, often determining the outcome of a trial before it even began. I rummaged in the desk for a red pen and

сторонами та пресвідчіться, що залу судового засідання точно заброньовано.

— Гаразд, – відповіла я, а пан-суддя простягнув мені документи.

Взявши їх, я піднялася зі стільця та побачила, що він досі стояв на ногах.

— Зможете упоратись із цим усім? – спитав він.

— Авжеж, – збрехала я.

— Ну ось і чудово, – промовив суддя і якраз повернувся, аби сісти за стіл, – тримайте мене в курсі справ.

Моє нове робоче місце розташовувалося прямо за дверима суддівського кабінету. Умостившись у кріслі, я окинула поглядом приміщення: це був чистий та просторий невеликий кабінет квадратної форми з величезним календарем на стіні, що висів прямо над комп’ютером, який підготувала для мене Ребекка. На календарі було обведено різними кольорами вісім міст, які я та пан-суддя мали відвідати під час відрядження. До того ж, у ньому зазначалося, що тільки два робочі тижні цього року будуть пов’язані з цивільним правом, а решта – з кримінальним. Першим містом став Гледстон, на який відводилося два тижні, починаючи з неділі. Далі – два тижні вдома перед відрядженням у Бундаберг, затим – три тижні в Брісбені, потім у Ворвіку, і так далі.

Думки про майбутній робочий рік викликали занепокоєння, тому я вирішила зосередитися на теперішньому та перейти до вичитки паперів. Пробігши очима по сторінці, я з’ясувала, що це була заява №s590AAA з наступними ключивими словами:

«ДОПУСТИМІСТЬ АНАЛОГІЧНИХ НЕСПРОСТОВАНИХ ПРЕЗУМПЦІЙ ФАКТІВ — розбещення неповнолітніх — згвалтування — допустимість доказів попередньої аналогічної сексуальної поведінки»

Мені скрутило живіт – і я різко відштовхнулася від столу. Я знала, що буде далі, бо добре запам’ятала подібні справи ще з університетських часів. У сторони обвинувачення були свідчення іншої особи, а не тільки заявниці, про певні сексуальні вподобання обвинуваченого. Такі свідчення могли би значно допомогти переконати присяжних у тому, що потерпілий говорить правду. Але тільки суддя вирішував, чи доказова сила цих показань преважить над їхнім упереджувальним впливом.

took a deep breath in, rolling my chair back around to face the document.

The defendant was accused of sexually assaulting and raping his girlfriend's young daughter. She'd been in primary school when the offending took place and was now a teenager. In her police statement she listed several occasions when the defendant had tied her up before assaulting her, the severity of the bondage and penetration increasing over time until she complained to her mother. The critical incident in question was when the defendant allegedly tied the girl to the Hills hoist in his backyard before raping her. Prosecution had found one of the defendant's previous sexual partners who was willing to testify that while they were together he liked bondage, and that she had ended the relationship because his sexual desires grew in intensity until she no longer felt comfortable with them. I read on and on, forgetting to check for spelling or citations, gripped by morbid curiosity.

'He wanted to tie me up to the Hills hoist outside and have sex with me there,' the defendant's ex-girlfriend testified.

I flipped to the end of the document. Judge allowed the reference to the Hills hoist but excluded the general bondage content. The Hills hoist was a detail so unusual, so specific, that its probative weight could not be denied.

I checked my watch and went for a walk down the length of the building to the ladies' room. It was quiet here on the higher levels where the judges had their chambers, with frosted-glass walls and

Рішення попереднього засідання в справах на кшталт цієї відіграло величезну роль, часто навіть визначаючи результат до початку розгляду справи по суті. Я намацала в тумбочці червону ручку, глибоко вдихнула й під'їхала стільцем ближче до столу, аби продовжити вчитку.

Обвинуваченого звинувачували в сексуальному насильстві та зґвалтуванні малолітньої доньки своєї дівчини. На момент скоєння злочину дівчинка навчалася в початковій школі, а зараз була вже підлітком. У заяві до поліції потерпіла зазначила про кілька випадків, коли обвинувачуваний зв'язував її перед тим, як здійснити сексуальне насильство. Жорстокість зв'язування та проникнення зростала до тих пір, поки дівчинка не поскаржилася матері. Ключовим моментом справи став випадок, коли перед зґвалтуванням обвинувачений прив'язав жертву до парасолеподібної сушарки¹ на задньому дворі. Сторона обвинувачення розшукала одну з його попередніх сексуальних партнерок: жінка була готова дати свідчення, що під час їхніх стосунків обвинувачений полюблив практикувати зв'язування. Його сексуальні бажання ставали дедалі жорстокішими, що викликало в неї дискомфорт та спонукало врешті-решт розірвати стосунки. Мене охопила якась хвороблива зацікавленість – я читала далі й далі, забуваючи перевіряти орфографію та посилання.

— Він хотів прив'язати мене до сушарки на задньому дворі й у такому положенні зайнятися сексом, – свідчила колишня партнерка обвинуваченого.

Я перегорнула на останню сторінку: суддя залишив свідчення про сушарку, але викреслив усе, що стосувалося зв'язування. Сушарка була настільки незвичною, але водночас характерною деталлю цієї справи, що її доказову силу неможливо було заперечити.

Я глянула на годинник і через усю будівлю попрямувала до жіночої вбиральні. Тут, на верхніх поверхах, серед кабінетів суддів зі стінами з матового скла та сірими диванами, панувала тиша. Я знала, що

¹ Парасолеподібна сушарка (англ. – Hills Hoist) – це сушарка для білизни, яка має круглу форму, встановлюється на відкритому повітрі та поширена на території Австралії. Вона складається з вертикальної стійки, до якої прикріплено горизонтальну конструкцію з натягнутими мотузками для розвішування одягу. Набувши популярності в 1950-1960-х роках, ця сушарка досі є символом побуту австралійського передмістя (прим.пер.).

grey couches, wide and low. I had known on a theoretical level that this would be a Law & Order: SVU kind of job, but I hadn't thought I would encounter this side of it on my first day. It seemed odd that the floor was quiet. Wasn't anyone outraged? Judge was acting completely normal. Was this the new normal? Already?

There was a Hills hoist in the backyard of my grandparents' house. I conjured the image of it, remembering the smell of fresh laundry and my grandmother's cigarette smoke. But now I saw a child tied to it, crying, being raped. I saw the reality in my mind, the manicured grass and the blue pool just beyond it. The warm Queensland afternoon and the sunweathered plastic pegs. It was the only Hills hoist I knew of, so I couldn't move the imagery of the offending elsewhere. It hit too close to home—literally, my grandparents' home just down the road from where I grew up, where I still lived. The heinous snapshot had slid in through a crack between the layers of my life, like a slippery ghost, and something else tweaked inside me. A memory from my own backyard in grass green and sky blue. In the ladies' room, my head flicked involuntarily, as though trying to shake the thought. I turned the taps on and watched the water flow over my hands, focusing on the sound it made and the coolness of my skin. I didn't look at myself in the mirror before going back to work. I couldn't have looked myself in the eye.

That afternoon all of the new associates got taken on a short tour of the cells under the building. It was cold down there, and everything seemed large, but it wasn't shiny like upstairs. Cement instead of marble, grey bars instead of chrome arches. At the end of the tour, the security officer asked if we had any questions, and someone asked if all these temporary holding cells had filled up after the G20 protests; the government had panicked about it.

'Not even close,' the officer said with a laugh.

I raised my hand next. 'I read a newspaper article yesterday

на теоретичному рівні робота тут чимось нагадуватиме серіал «Закон і порядок: Спеціальний корпус», але зовсім не очікувала, що зіштовхнуся з цією стороною в перший же робочий день. Така тиша на поверсі здавалася дивною. Невже ні в кого не було обурення? Суддя поведився абсолютно нормально. Невже такою була нова нормальність? Отак відразу?

На задньому дворі будинку моїх бабусі та дідуся була така сушарка. Я відтворила в уяві її вигляд, пригадуючи запах свіжовипраної білизни та диму бабусиних сигарет. Однак зараз я бачила тільки прив'язану до сушарки заплакану дівчинку, яку гвалтували. У моїй голові вималювалася реальність на фоні доглянутого газону та блакитного басейну. Теплий полудень у Квінсленді, сонце випаює пластикові прищепки. Я ніяк не могла перестати уявляти цю наругу на подвір'ї бабусі та дідуся, бо тільки в їхньому дворі бачила таку сушарку. Усе трапилося надто близько до моєї домівки, буквально трохи пройтися дорогою вниз від будинку бабусі та дідуся – місця, де я зростала й де досі жила. Наче примара, ця жахлива картина прослизнула крізь щілину між шарами мого життя – і всередині щось заворушилося. Спогад з дитинства, де трава була зелена, а небо – блакитне. У вбиральні моя голова мимоволі смикнулася, наче намагаючись викинути геть цю думку. Я покрутила кран і, зосередившись на звуці та прохолоді власної шкіри, дивилася, як вода стікає по руках. За цей час я ні разу не глянула на себе в дзеркало. Я не могла дивитися собі в очі.

Того ж дня всіх нових помічників суддів зібрали на коротку екскурсію по камерах ув'язнення під будівлею. Там було холодно й усе видавалася величезним, але зовсім не таким яскравим, як нагорі. Замість мармуру – цемент, замість хромованих арок – залізні ґрати. Укінці екскурсії охоронник запитав, чи є в нас запитання, і хтось поцікавився, чи всі ці ізолятори тимчасового тримання були заповненні після протестів проти «Великої двадцятки», бо уряд неабияк панікував із цього приводу.

— Навіть не близько, – зі сміхом відповів він. Я підняла руку наступною.

that said the prisons at Wacol are too full and we need more facilities. Is that true?’

‘It’s not a problem of not enough space at the correctional facilities,’ he said, shaking his head, ‘it’s that we’re sending too many people to gaol for too long. The longer they’re in, the less likely they are to ever truly get out, and it’s expensive to keep them incarcerated and pretty awful for them too.’

We all nodded as though we, the children from the top of the tower, could even come close to understanding that dungeon.

Back up on level thirteen I looked out over Brisbane bathed in hot yellow sunlight and thought about how all the people in the top levels were university-educated, white-collar overachievers. Far beneath us, fifteen stories down, under the ground, near where the cars were parked, we kept the criminals. We even kept the alleged criminals down there, away from the sun. My career in the clouds was built on the misfortune and misconduct of the people way below. The chrome impossible without the concrete. I made \$50,000 my first year out of university, and I made it from a system that is funded by necessity because people keep doing awful things to each other.

From the window where I stood, I saw a group of Indigenous Australians gathering in Roma Street Parkland, laughing and sharing food. Following years of invasion and genocide Australia’s First Nations people made up 3 per cent of our population—but almost a third of our prison population identified as Aboriginal or Torres Strait Islander. According to the president of the Queensland Law Society, not a single District or Supreme Court judge identified as Aboriginal or Torres Strait Islander.

When I turned from the window, I noticed that artworks hung on most of the walls, accompanied by plaques and explanations, and many pieces were by Indigenous Australian artists. The courts

— Учора я читала статтю в газеті про те, що в’язниці у Ваколі переповнені, і нам треба більше установ для утримання. Це правда?

— Проблема не в тому, що не вистачає місця у виправних установах, – похитуючи головою, сказав охоронник, – а в тому, що ми запроторюємо надто багато людей до тюрми на надто довгий термін. Чим довше їхнє перебування, тим менша ймовірність, що одного дня вони дійсно вийдуть на волю. Витрати на їхнє утримання не малі, та й саме ув’язнення погано на них впливає.

Ми всі кивнули так, ніби ми, діти з верхівки вежі, могли хоч на дешицю зрозуміти принципи цієї підземної в’язниці.

Я повернулася на тринадцятий поверх і згори розглядала залитий пекучим сонячним промінням Брисбен, поки в голові крутилися думки про те, що всі ці люди на верхніх поверхах були випускниками університетів, «білими комірцями», які досягли небачених успіхів. Глибоко під нами, п’ятнадцятьма поверхами нижче, під землею, поруч з парковкою, утримували злочинців. Навіть тих, чию вину ще не було доведено, ми утримували там, унизу, подалі від сонця. Моя кар’єра серед хмар була побудована на нещасті та проступках людей внизу. Хромовані вставки неможливі без цементної основи. У перший рік після університету я заробила 50 тисяч доларів, а заробила я їх завдяки системі, яка фінансується через необхідність, бо люди продовжують вчиняти жахливі речі одне проти одного.

Із вікна я бачила групу корінних австралійців, які зібралися в парку «Рома-стріт Паркленд», сміялися та обмінювалися їжею. Після років колонізації та геноциду австралійські автохони складають всього-на-всього 3% нашого населення. Утім цікаво, що майже третина в’язнів називають себе аборигенами та жителями островів Торресової протоки. За словами президента Юридичного товариства штату Квінсленд, жоден суддя Верховного чи окружного суду не є аборигеном чи жителем островів Торресової протоки.

Відвернувшись від вікна, я помітила, що на багатьох стінах висіли картини з підписами та коментарями – чимало з них були роботами корінних австралійських художників. Будівля суду здавалася мені

building struck me as a freakishly physical manifestation of Australia's social dichotomy. Way up there, we liked looking as though we liked acknowledgement. We liked the words we could copy and paste to the beginnings of speeches, the box we could tick at the beginning of events, to show we cared, before we went ahead and didn't. We made large corporate orders to absurdly expensive florists to match our acquisitions of acknowledgement, and those paintings sat silently beside the lilies, well behaved, where we could keep an eye on them.

For the first few days of work, I thought that view from level thirteen was beautiful. On one side of the building, out through Judge's windows, we saw the river and the hills, and on the other, near the elevators, a glinting expanse of modern infrastructure. It only took a couple of weeks for me to turn from the windows. After enough trials and sentences, I realised I was looking out over a constellation of crime scenes. Spots that seemed tiny from way up there were locations, chosen through significance or circumstance, for rapes and bashings. It quickly became hard for me to look at all the ant-sized people bustling to-and-fro and keep my mind from wandering between them, wondering which ones were the criminals, which ones were the victims, and which ones might be any day now. It seemed impossible that many people would go through that city, or along that river, or through those mountains, lucky enough to be neither. Perhaps this was because I knew that at the end of the day, when I was walking home among them, I wasn't one of the lucky untouched.

2

IN THAT FIRST WEEK BACK in Brisbane, my first week at work, I spent most evenings with Vincent. We had skyped during my two months away, but something vulnerable inside me had calcified over again. He was the one person to have ever reached me, and the one man I'd somehow opened up to, but I'd only been gone a

якимось химерним фізичним уособленням соціальної дихотомії Австралії. Там, нагорі, нам подобалося виглядати так, наче ми любимо здобувати лаври. Нам подобалися слова, які можна просто скопіювати й використати на початку промови, можливість поставити «галочку» на початку публічного заходу, аби показати, що нам не все одно, перш ніж продовжити й нічого не зробити на ділі. Ми робили величезні корпоративні замовлення в абсурдно дорогих флористів, щоб ці квіти відповідали нашим надбанням і визнанням, а всі ті картини мовчки та слухняно висіли поряд з букетами лілій, аби ми могли їх споглядати.

Перші кілька тижнів роботи мені здавалося, що вид із тринадцятого поверху прекрасний. З одного боку будівлі, з вікон кабінету судді, ми бачили річку та пагорби, а з іншого, біля ліфтів – простори сучасної інфраструктури, що виблискували на сонці. Мені знадобилося кілька тижнів, щоб перестати витріщатись у вікна. Після достатньої кількості судових процесів та вироків я усвідомила, що дивилася на «сузір'я» місць злочинів. Місця, які здавалися крихітними з висоти, були локаціями для гвалтувань та побиттів, обраними через певну значущість або обставини. Невдовзі мені стало важко дивитися на всіх цих людей, які були розміром з мурахи й метушилися туди-сюди. Важко було припинити подумки блукати серед них, гадаючи хто був злочинцем, хто – жертвою, а хто може нею стати з дня на день. Думка про те, що багатьом людям, які йтимуть цим містом, або вздовж цієї річки, або через ці гори, пощастить бути ніким, здавалася неможливою. Можливо, це відбувалося тому, що вкінці дня, ідучи додому й бачачи їх усіх, я знала, що не належала до числа щасливчиків, яким удалось уникнути будь-якої участі.

2

УВЕСЬ ПЕРШИЙ ТИЖДЕНЬ ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ в Брисбен, мій перший тиждень на роботі я проводила більшість вечорів у компанії Вінсента. І хоча ми зідзвонювалися по скайпу ці два місяці, щось вразливе всередині мене знову закам'яніло. Він був єдиною людиною, якій вдалося достукатися до мене, та єдиним чоловіком, якому я чомусь

fortnight when I realised that how much I missed him was inhibiting my happiness, and I resented it. I didn't know how to be in love with him and not be with him, so I tried to push him from my mind by reaching back to behaviours and feelings I'd once had when travelling alone. By the end of the trip I had finally shaken the impulse to reach for him when I saw something wonderful.

Being back was full-on. I had somehow forgotten how handsome he was in real life: strong features, thick dark hair, slim and tall. Inhaling the smell of his neck as he held me at Brisbane Airport gave me a head rush. I'd never voiced my wondering if he would even really wait for me, or still want me when I returned. We had been together for three years since meeting at law school, and I panicked that my life was moulding to his. Connection to someone seemed to necessitate a loss of independence. Being in a relationship meant compromising on things I'd barely finished fighting for. But my hard-won comfort in solitude had turned into missing his company. Despite how relaxed he was, I secondguessed ordering at restaurants and didn't know when to wear high heels anymore. There were so many moments of bartering my autonomy for his affection. I oscillated between convincing myself he didn't really love me and feeling terror at the prospect that he did. I didn't know how to just be in love.

Lying in his arms after dinner on the Thursday night of my first week back, a few nights before I'd have to leave for Gladstone, I did an appalling job of articulating my thoughts. 'Sometimes I feel like when I don't see you for a while I can't keep this love open, like it's too hard, and now I'm home it's like I'm trying to crack my ribs open to let you at my heart again.' I started crying at my failure to explain myself. 'And now I have to go away again.'

відкрилася. Після двох тижнів з моменту від'їзду я зрозуміла, що те, настільки сильно я за ним сумую, заважає мені бути щасливою. Це мене дратувало. Я не знала, як кохати й водночас не бути поруч, тому намагалася витіснити його з голови, пригадуючи поведінку та почуття, які відчувала раніше під час подорожей на самоті. Під кінець мандрівки я нарешті подолала те нестримне бажання бути з ним, яке виникало щоразу, коли я бачила щось красиве.

Повернення додому відчувалося на повну. Я навіть призабула, настільки красивим він був у реальному житті: виразні риси обличчя, густе темне волосся, струнка статура та високий зріст. Від обіймів в аеропорті Брисбена та запаху його шиї паморочилася голова. Я ніколи не озвучувала вголос сумніви, чи буде він мене чекати та хотіти, коли я повернуся. Із часу знайомства на юрфаці ми зустрічалися вже три роки, і мене панічно лякала думка, що моє життя підлаштовується під його. Здавалося, що зв'язок із кимось неодмінно дорівнював утраті незалежності. Бути в стосунках означало пожертвувати тим, за що я тільки-но завершила боротися. Таке важко здобути відчуття комфорту наодинці з собою обернулося на сум за його товариством. І попри всю невимушеність його поведінки, я завжди наперед обдумувала, що замовлятиму в ресторані, і більше не знала, коли варто взувати туфлі на підборах, а коли ні. Було так багато ситуацій, у яких я обмінювала власну свободу на його прихильність. Я розривалася між спробою переконати саму себе, що насправді він мене не кохає, і всеохопним страхом від перспективи, що все таки кохає. Я не знала, як це – бути просто закоханою.

У перший четвер після мого повернення, якраз за кілька ночей до від'їзду в Гледстон, лежачи в його обіймах після вечері, я з величезними труднощами намагалася сформулювати власні думки:

— Коли тебе довго нема поруч, іноді я почуваюся так, наче мені не під силу тримати це кохання відкритим, ніби це занадто обтяжливо, а тепер, коли я вдома, здається, що я намагаюся розтулити ребра, аби знову впустити тебе до свого серця.

Я залилася слізьми, бо ніяк не могла пояснити, що відчувала.

Vincent kissed my cheeks, my forehead and my lips, his quiet blessing, ‘I’ll be right here when you get back.’

He wasn’t listening to what I was trying to say. Perhaps it made even less sense to him than it did to me. Maybe he thought I was just stressed, and maybe he was right.

The next morning at work, Judge and I held a callover ahead of going to Gladstone. At callovers the judge goes through the list of every outstanding matter—every active file—at a courthouse. The prosecutor needs to know the details of these matters and which ones the Department of Public Prosecutions (DPP) wants to prioritise. Defence lawyers need to be ready to advise the court how their client intends to plead when their matter is mentioned. Among what felt like a million other tasks, it was my job to take note of every piece of information that might be relevant later. The following week Judge might ask me why a certain matter couldn’t be listed for trial and I would need to be able to remind him the defendant was in hospital, or that a witness was unavailable.

I began seeing how human the system was. Matters that had been waiting on the list at Gladstone for years might have to wait six more months if a certain lawyer was on long service leave. Expert witnesses needed to be able to take time off work to testify. Sometimes, I would learn, we just couldn’t make it to the end of the list in two short weeks. The towns and cities we travelled to on circuit weren’t big enough to justify having a judge sit there permanently, but they needed to have their matters dealt with locally, and so judges would travel out west and up north for two weeks at a time. My judge had the most circuits scheduled out of all the District Court judges.

— А зараз мені знову треба їхати.

Вінсент поцілував мене в обидві щоки, далі в лоб та губи, і тихо прошепотів:

— Я буду тут, коли ти повернешся.

Він зовсім не слухав те, що я намагалася сказати. Мабуть, ці мої спроби важили для нього значно менше, ніж для мене. Можливо, він думав, що я просто нервувала, і, можливо, він навіть мав рацію.

Наступного ранку на роботі ми з суддею провели попередній розгляд перед поїздкою в Гледстон. На таких попередніх розглядах суддя переглядає список усіх відкритих справ, що перебувають на розгляді в суді. Прокурор повинен знати деталі цих справ і те, які з них Департамент підтримання державного обвинувачення хоче розглянути першочергово. Адвокати захисту мають бути готові повідомити суду, яким чином їхній клієнт збирається заявити про власну вину чи невинуватість, коли обговорюватимуть їхню справу. Серед, як мені здавалося, мільйона інших завдань моєю роботою було занотовувати кожен деталь та інформацію, які могли би стати в нагоді пізніше. Наступного тижня суддя міг запитати мене, чому певну справу не можна було включити до списку судового розгляду, а я в свою чергу нагадувала йому, що обвинувачуваний перебуває в лікарні, або що свідок не може з’явитися.

Потрохи я починала розуміти, настільки людяною була ця вся система. Скажімо, справи, які роками чекали на розгляд у Гледстоні, могли зачекати ще пів року, якщо певний адвокат перебував у відпустці за вилучення років. Експертним свідкам необхідно було мати можливість відпроситися з роботи для надання свідчень. Іноді, як я дізналася з часом, ми просто не встигали дійти до кінця списку справ за два коротких тижні. Міста та містечка, у яких ми бували під час відрядження, були недостатньо великими, аби утримувати власного суддю на постійній основі. І все ж їхні справи потрібно було розглядати на місці, через що судді були вимушені здійснювати двотижневі поїздки в західні та північні регіони. Мій суддя мав найбільше таких запланованих відряджень серед

‘Did you see that barrister’s cufflinks?’ I asked Judge later in the private elevator after court adjourned.

‘No.’

‘They were big shiny dollar signs,’ I said, grinning, ‘the size of fifty cent pieces, glinting in the light.’

‘Really!?’ Judge gave a light laugh and shook his head. We were off to a good start.

Back in my office I prepared us for the coming trials. The bulk of the court list was child sex offences, and when I remarked upon this to Judge he agreed and we commiserated.

‘Unfortunately it’s the bread and butter of the District Court,’ he said, ‘but sometimes you get a good bit of old-fashioned violence, like that second trial.’

I laughed.

‘You know,’ he said, ‘two adults going at each other, fisticuffs, the occasional chainsaw—it becomes a welcome reprieve from the child sex stuff.’ He was smiling now, but it was a knowing, tainted smile I would come to recognise.

That evening at home over dinner, my mum asked me about circuit.

‘And it’s always for two weeks at a time?’

‘Yep,’ I replied. ‘Sometimes we come back in the middle weekend and sometimes we don’t.’

усіх суддів Окружного суду.

— Ви помітили запонки того баристера²? – пізніше запитала я суддю, коли ми їхали в ліфті під час перерви в судовому засіданні.

— Не помітив.

— Великі блискучі запонки у вигляді символу долара, – із широкою посмішкою сказала я та додала: — розміром з монету в п’ядесят центів, аж виблискували на світлі.

— Та невже!? – легко посміюючись мовив суддя й похитав головою. Це був гарний початок.

Повернувшись до свого кабінету, я вирішила зайнятися підготовкою до майбутніх судових розглядів. Справи про сексуальне насильство над дітьми становили основу списку. Я повідомила про це судді, він кивнув, і ми обоє пройнялися жалем.

— На превеликий жаль, саме такі справи приносять основний дохід для Окружного суду, – сказав він, – але іноді трапляються й випадки старомодного насильства, як-от під час того другого судового процесу.

Я засміялася.

— Знаєте, – промовив він, – двоє дорослих людей, які кидаються одне на одного з кулаками, зрідка в хід навіть іде бензопила – це й стає такою бажаною, але тимчасовою втечею від усіх цих матеріалів про сексуальні наруги над дітьми.

Він посміхався, але це була прониклива, зіпсута горем посмішка, яку я з часом навчуся розпізнавати.

Того вечора вдома за вечерею мама почала розпитувати мене про відрядження по окружних судах:

— І вони завжди триватимуть по два тижні?

— Ага, – кивнула я. – Іноді ми можемо приїхати посеред вихідних, а іноді й ні.

² В Австралії, як і в багатьох країнах Королівства Свїддружності, є два типа юристів – соліситор та баристер. Соліситор (англ. – solicitor) – це юрист-фахівець, який спеціалізується на наданні юридичних консультацій, підготовці документів та представленні клієнтів у нижчих судах. Баристер (англ. – barrister) – це адвокат, який спеціалізується на виступах у вищих судах, представляє клієнтів у важких справах, а також отримує справи через соліситорів. Тобто, соліситори займаються первинними консультаціями та юридичном супроводом, а баристери – виступами у судах (прим.пер.).

‘Depends on the location,’ my dad added between mouthfuls.
 ‘Nope,’ I said, pointing my fork at him, ‘it depends on the judge.’

He nodded. ‘Mm.’

‘Everything depends on the judge,’ I said.

‘And where do you live while on circuit?’ Mum asked.

I shrugged. ‘A hotel or motel or apartment thingo. I do all the bookings but I’ve never heard of any of the places before. I have to research and print out maps so I know how to drive us from the airport to the accommodation. I’m really nervous about it all.’

‘You’ll be fine, sweetie,’ she said, smiling, ‘you’re good at all that stuff.’

‘Now that you’ve got a job,’ Dad said, changing the subject, ‘you should think about saving up for a deposit.’

My older brother, Arron, was almost thirty, an electrical engineer, and had just bought a place out in Donnybrook—a two-hour drive from Brisbane—because even on his great wage the worst house on the worst street was all he could afford. Dad was over the moon: both kids had finished university, and one out of two had real estate. He’d get the Baby Boomer Gold Star once I was also up to my eyeballs in a mortgage, and then he’d be able to wipe his hands on his pants and crack a light beer.

After the large meal I went to my bedroom and closed the door, cherishing the white shaggy carpet under my feet and the quiet hum of the cooking show my mum was watching on the other side of the wall. I took some things out of my American suitcase, still not fully unpacked, and replaced them with others, trying on some of the pantsuits I’d bought before leaving and finding that many wouldn’t button at my hips. I had to dig around my cupboard for clothes Mum

— Залежить від місця, – додав тато з повним ротом.

— А ось і ні, – мовила я, тицьнувши в нього виделкою, – усе залежить від судді.

— Еге ж, – кивнув він у знак згоди.

— Усе залежить від судді, – повторила я.

— А де ти зупиняєшся під час таких-от відряджень? – поцікавилася мама.

Знизивши плечима, я сказала:

— У готелі, або мотелі, або ми орендуємо апартаменти. Усі бронювання – моя відповідальність, але мені ніколи раніше не доводилося чути принаймні про якесь з цих місць. Треба знайти та роздрукувати карти, щоб знати, як дістатися з аеропорту до місця проживання. Я неабияк нервую через це все.

— Люба, усе буде гаразд, – посміхаючись сказала мама, – ти ж у всьому цьому розбираєшся.

— Тепер, коли ти маєш роботу, – втрутився тато, змінюючи тему розмови, – варто задуматися про те, аби відкласти гроші на депозит.

Аррону, моєму старшому брату, було майже тридцять. Інженер-електрик за освітою, він нещодавно придбав будиночок у Доннібруку, місті за дві години їзди від Брисбена, бо навіть з його немаленькою зарплатою найгірший будинок на найгіршій вулиці був усім, що він міг собі дозволити. Тато був на сьомому небі від щастя: обоє дітей закінчили університет, а син уже навіть був власником нерухомості. Тільки-но я також по вуха погрузну в іпотечних боргах, він, як представник покоління бейбі-бумерів, отримає почесну золоту зірку, і тоді зі спокійною душею витре руки об штани й відкоркує пляшку світлого пива.

Після ситної вечері я пішла до своєї кімнати й зачинила двері: під ногами був приємний волохатий килим, а з того боку стіни доносилися приглушені звуки кулінарного шоу, яке якраз дивилася мама. Я дістала деякий одяг з валізи, усе ще не повністю розпакованої після поїздки до Америки, і на його місце поклала інші речі. Примірявши кілька куплених перед від’їздом брючних костюмів, я побачила, що чимало з них не застібалися на стегнах. Прийшлося покопатися в шафі в пошуках одягу,

had bought me from op shops in previous years; things I'd hated when she'd brought them home because I couldn't believe that she'd thought I was so big. I looked at the mirror, the grey dresses and black slacks fitting me, and to quell my rising anxiety I resolved to do better.

The spaghetti bolognese Mum had lovingly prepared for me that night, because she knew it was my favourite, because she knew I was stressed, pooled in a clumpy mash on top of the shower drain, and I swirled it around with my fingers, pushing it down. Tears came out as the food came out and it felt good. The hot water felt good. I would do better. Be better.

I waved to Judge as I saw him walk toward the Qantas check-in area at Brisbane Airport, and was relieved to see him also in casual clothes. I heard stories of other judges requiring their associates be in formal workwear at all times, even on Sundays when flying out for circuits. Not for the first or last time, I considered how lucky I was to be paired with him in particular. We went up to the Qantas Lounge and I swore under my breath, looking out across the free bar and buffet area. The 'other half' milled around.

Later on in the plane Judge saw two fashion magazines sticking out of my tote bag. 'Did you take those from the Lounge?' he asked, and I panicked before I looked up and saw he was smiling.

'Maybe' I answered with a grin, and the plane took off.

We chatted and I asked him all kinds of questions about circuit. He told me some towns were different from others, that juries did and didn't respond to different things in different areas. In some regional places it was extremely difficult to get guilty verdicts, while in a few others being charged practically meant convicted. Some communities had particularly tense relationships with the local

який мама купувала мені колись у секонд-хендах. Я ненавиділа цей одяг, бо ніяк не могла повірити, що мама вважала мене настільки товстою. Я подивилася на себе в дзеркало, на сірі сукні та чорні брюки, які були якраз упору, і, аби вгамувати неспинну тривогу, прийняла тверде рішення змінитися на краще.

Паста Болоньєзе, яку мама з л'юбовю приготувала спеціально для мене того вечора, бо знала, що це моя улюблена страва, бо знала, що я вся була на нервах, тепер нагадувала кашу з грудочками, що збилася біля зливу душевої kabini – пальцями я почала проштовхувати її вниз. Тільки-но їжа вийшла назовні, як щокими потекли сльози – це було приємне відчуття. Гаряча вода була приємною. Я могла би змінитися на краще. Бути кращою.

Побачивши, як суддя прямує до стійки реєстрації авіакомпанії «Квантас» в аеропорті Брисбена, я махнула йому рукою й відчула неабияке полегшення, бо він також був у звичайному одязі. Я чула розповіді, що інші судді наполягали, аби їхні помічники носили офіційний одяг не тільки в робочий час, а й навіть у неділю під час польотів та відряджень. Не вперше й не востаннє я зловила себе на думці, що мені дуже пощастило працювати в парі саме з цим суддею. Ми піднялися в зал відпочинку авіакомпанії «Квантас», і я вилаялася собі під ніс, розглядаючи безкоштовні напої та їжу в барі та на шведському столі. Представники «вищого світу» крутилися навколо.

Пізніше, уже в літаку, суддя побачив два модних журнали, що стирчали з моєї сумки.

— Ви їх прихопили із залу відпочинку? – спитав він, і я запанікувала, перш ніж підняла очі й побачила, що суддя посміхається.

— Можливо, – відповіла я з посмішкою, якраз коли літак злетів.

Ми розмовляли, і я ставила йому всі можливі питання про відрядження по окружних судах. Він розповідав мені, що деякі міста відрізнялися від інших, що лава присяжних у різних місцях може по-різному реагувати або взагалі не реагувати на різні ситуації. У деяких регіонах було неабияк складно отримати обвинувальний вирок, тоді як в інших бути звинуваченим фактично означало бути засудженим. Деякі

police—powderkeg style—whereas some were brimming with mutual respect and cooperation.

I had asked for the window seat and I looked down at Gladstone, thinking that the huge rusty aluminium refinery beside the town seemed like a giant, inflamed pimple. I didn't know if I could make that kind of joke with Judge. After six years of university and a couple of months travelling, I found it difficult to avoid swearing in front of him. I didn't even know if I could ask him about the political news I'd read in the paper that morning, or about his weekend. He wasn't only my boss, but an extremely intelligent and important man as well, and it was the beginning of our year together. My eyelids were drooping but I fought the fatigue, embarrassed at how it would look for me to fall asleep—it was exhausting not knowing quite how to behave.

I thought back to what I'd researched about Gladstone. Previously home to the Gureng Gureng and Bayali Aboriginal tribes, then at various stages 'discovered and named', the town was now home to almost 50,000 people. It was one of Queensland's granite-belt towns that had benefited greatly from the mining boom and grown into a city, but that golden tide had receded. The big shipping port I'd read about stretched out beneath the plane window, spoiling what would otherwise be a beautiful coastline.

When we landed and picked up the hire car, I remembered I would have to drive it, and my knuckles went white as I gripped the steering wheel. It would be one thing to make a conversational faux pas, but I couldn't imagine rear-ending someone with my judge riding shotgun.

We pulled into a supermarket to pick up supplies for the week, and he passed me in the magazine aisle. 'You know you have to pay for these ones?' he said, walking past me, and we laughed.

громади мали вкрай напружені стосунки з місцевою поліцією, щось на кшталт порохової діжки, тоді як інші – неабияк поважали та співпрацювали одне з одним.

Я попросила місце біля вікна й дивилася вниз на Гледстон, поки в голові крутилася думка про те, що величезний іржавий завод із виробництва алюмінію на околицях міста нагадував гігантський запалений прищ. Я не знала, чи можу так пожартувати з суддею. Після шести років навчання в університеті та кількох місяців подорожей мені було важко стримувати звичку лаятись у його присутності. Я навіть не знала, чи ми можемо обговорити політичні новини, які були на шпальтах газет того ранку, або чи я можу поцікавитися, як минули його вихідні. Він не був просто моїм босом – він був надзвичайно освіченою та високопоставленою людиною. Це був тільки початок року, який ми проведемо разом. Очі заплющувалися, але я боролась із втомою, бентежачись, як це виглядатиме збоку, якщо я засну. Незнання як поводитися страшенно виснажувало.

Я пригадувала все те, що дізналася про Гледстон: раніше це маленьке містечко було домівкою для племен аборигенів Гуренг-гуренг та Баялі, але з часом, на різних етапах розвитку, його «відкрили та іменували» – і тепер тут проживало майже 50 тисяч людей. Воно було одним із так званих «містечок гранітного поясу» Квінсленду, яке неабияк розцвіло в роки гірничодобувного буму та переросло в справжнє місто – та утім, золота доба минула. Великий морський порт, про який я читала, простягся прямо під ілюмінатором, псуючи те, що за інших обставин могло би стати красивезною набережною.

Приземлившись, ми одразу попрямували до орендованої машини, і тут я згадала, що роль водія належала мені – кісточки пальців побіліли, коли я взялася за кермо. Одна справа – бовкнути щось нерозумне в розмові, зовсім інша – врізатись у когось іззаду, коли суддя сидить поруч біля мене на передньому сидінні.

Ми заїхали в супермаркет, аби закупитися продуктами на тиждень. Проходячи повз відділ з журналами, суддя жартома сказав:

— Ви ж знаєте, що за них треба платити?

I messed up a lot on my first day in court. It was overwhelming. I made a note in my diary to make sure I trained my associate better than I had been trained. Rebecca, my predecessor, had already known how to do the job when she'd started working for Judge, and given he was a relatively new appointment to the District Court judiciary, he'd never had to work with someone who so fully had no idea what they were doing. To make things worse, I was the only associate that year to be sent on circuit in their first week. I couldn't pop into another associate's office and ask for help. Even with all the posturing and competition among associates I had presumed we'd share a certain level of camaraderie, but I was marooned. The prosecutor's name was Eric and he seemed to take pity on me, but I couldn't be seen to be talking to him too much or asking for his help.

During another callover first thing in the morning, I spoke aloud in court when I wasn't supposed to. Afterwards, in chambers, Judge had to tell me things I should have known already. I forgot to pick up a jury list in the morning and didn't tell the court transcribing service that we needed daily transcripts. I took hours to process files at the end of the day, knowing each one should have needed only a few minutes' attention from an intelligent mind. If I made any mistakes there could be grave consequences for real people's lives. It slapped me in the face with every new case. *Wake up, little girl!* the job yelled at me.

Nearly a hundred matters were on the list and I was fortunate—or unfortunate, depending on how you look at it—to be working for a man who took the responsibility of his job seriously.

'If we don't bring this matter on in these sittings,' he said to a lawyer asking for an adjournment that week, 'these people won't

Ми обоє засміялися.

У перший день у суді я добряче облажалася – хотілося провалитися крізь землю. У записнику я зробила помітку на майбутнє, аби ні в якому разі не забути краще підготувати свою помічницю чи помічника, аніж це сталося в моєму випадку. Почавши працювати в суді, Ребекка, моя попередниця, уже знала, як виконувати свої обов'язки. До того ж, тоді наш суддя порівняно нещодавно отримав посаду в Окружному суді, і тому йому ніколи не доводилося працювати поруч із людиною, яка не мала ні найменшого уявлення про те, чим вони обоє займаються. Погіршувало ситуацію й те, що того року я стала єдиною помічницею, яку в перший же робочий тиждень відправили у відрядження по окружних судах. Жодної можливості забігти в кабінет до когось із колег, аби попросити допомогу. Навіть попри все позерство та конкуренцію між помічниками суддів, я вірила, що між нами всіма має бути певний рівень товариськості – однак мене було кинуте на призволяще. Прокурора звали Ерік, і здавалося, що він співчував мені – та я не могла дозволити собі надто багато з ним розмовляти або часто просити допомогу.

Під час чергового попереднього розгляду справ, що відбувався із самого рання, я заговорила в залі суду вголос, хоча не повинна була цього робити. Згодом, уже коли ми були в його кабінеті, суддя пояснював мені речі, які я би вже мала знати. Уранці я забула забрати список присяжних і не повідомила стенографістів, що нам потрібні щоденні стенограми. Наприкінці дня я годинами опрацьовувала справи, знаючи, що насправді кожна з них потребувала лише кілька хвилин уваги в руках розумної людини. Будь-яка моя помилка може мати фатальний вплив на життя реальних людей. З кожною новою справою ця думка нібито давала мені ляпаса. «Дівчинко, зберись!» – волала моя робота.

Список налічував майже сто справ, і мені пощастило – чи не пощастило, залежить від того, з якого боку подивитися – працювати на людину, яка відповідально підходила до своєї роботи.

— Якщо ми не розглянемо справу на цих засіданнях, – звернувся він до адвоката, який того тижня просив про відстрочку, – то ці люди

have their case heard for another three months.’ Time was a warped concept in court. People’s liberties hung in the balance every single day, and juries deliberated for hours that felt like years, yet matters would be adjourned for months on end. I didn’t know how or why things worked the way they did, and our time in Gladstone was hell because of it. We stayed back at work every day until well after the sun set.

The courtroom in Gladstone was obviously much older than the ones in Brisbane, but not old enough to be nice in an antique way. The ceilings were low, the bricks speckled and the carpets mustardy. As always, Judge sat up on a raised platform at one end of the room behind a huge closed-in desk. He faced outward toward everyone except me. In every courtroom, the associate has a small desk in front of the judge’s; normally the height of Judge’s desk started after the top of my head when seated. We could pass things to each other and whisper to the exclusion of all others if we needed to, and together we faced the rest of them: the public in the pews right down the back, the prosecutors and defence counsel at the bar table directly opposite us, the jurors in two rows of six along one wall, and the defendants in the specially separated dock, normally somewhere between the bar table and the public. All those basic elements are consistent in courtrooms across Queensland and Australia.

Sometimes the dock is open to the air in the middle of the room with just a wooden balustrade, at others it’s off to the side and enclosed in glass, as in Gladstone. I’d read studies about different types of docks having prejudicial effects on juries’ perceptions, but nobody talked about this that year. I would see over ten different kinds of docks, and it seemed like the cherry on top of a sundae of reasons why juries got things wrong.

Once callover was finished that first morning, Judge adjourned so the group of potential jurors could be brought to the

будуть змушені чекати на розгляд іще три місяці.

У суді час був викривленим поняттям. Кожного дня свободи людей висіли на волосині, присяжні радилися годинами, які здавалися роками, тому й справи відкладалися на місяці поспіль. Я не знала, як і чому все відбувалося саме таким чином, але наше перебування в Гледстоні перетворилося на справжнє пекло. Щодня ми засиджувалися на роботі до вечора, аж до пізнього заходу сонця.

Поза сумнівом, зала судових засідань у Гледстоні була набагато старішою, аніж у Брисбені, але й не достатньо старою, аби її можна було вважати антикварно красивою. Низькі стелі, поцяткована дірками цегла та гірчичні килими. Як і прийнято, суддя сидів на підвищенні за великим закритим столом в одному з кінців зали. Його обличчя було направлене до всіх, окрім мене. У кожній залі суду помічник займає місце за невеликим столом перед столом судді, і, як правило, висота останнього починалася вище голови помічника, коли той сидів. Ми могли передавати речі одне одному й перешіптуватися без зайвих вух у разі потреби, а також разом дивитися в очі всім присутнім: людям на лавах у глибині залу, прокурорам та адвокатам за столом прямо навпроти нас, присяжним, які сиділи в два ряди по шість осіб уздовж однієї стіни, та обвинувачуваним, які займали місця на спеціально відокремленій лаві, як правило, деś між столом адвокатів та людьми. Такий базовий порядок речей можна зустріти в залах судових засідань по всьому Квінсленду та Австралії загалом.

Подекуди лава підсудних розташовувалася просто посеред приміщення та огорожувалася дерев’яною балюстрадою, в інших випадках – знаходилася збоку та обмежувалася скляними стінками, як-от у Гледстоні. Я читала праці про те, як у присяжних формувалося упереджене ставлення залежно від різних типів лав підсудних, але того року про це ніхто не згадував. Я побачила більше десятка різних типів таких лав, і здавалося, що цей факт був вишенькою на торті серед причин, чому присяжні помилялися.

Того ранку суддя оголосив перерву після завершення попереднього розгляду, щоб групу потенційних присяжних можна було

court. I was in overdrive preparing. I found the old wooden barrel I would pull the jurors' name cards from, and the form I needed to fill out and then place with the records of the trial. Cheryl, the extremely friendly bailiff, was trying to chat to me about her weekend and I was short in response. I felt as if I was sandbagging my house for a cyclone and Jehovah's Witnesses came knocking—just not the right time. She had multicoloured hair and an inability to match the volume of her voice to her quiet surroundings. By the end of the day I knew all kinds of private information about her. I had managed to dodge most of her extremely personal questions.

‘So the first trial is this indecent treatment one, right?’ I asked her, picking out a folder from the fifty or so others, trying to bring the focus back to work. ‘James Williams?’

‘Probably! Another stepdad?’

‘Huh?’ I asked, confused, panicking I'd missed something.

‘You'll see,’ she replied cheerily, swinging her courthouse keys around her fingers, ‘I'm just off to the loo!’

When everything was ready, I made the short walk from the courtroom to the doorway of Judge's chambers. ‘They're ready for you, Judge,’ I said, and he stood and followed me out.

‘Good morning, Judge,’ Cheryl said to him brightly in the hallway, ‘all ready to go?’

‘Yes, let's get to work.’ He adjusted his wig; one of the little white curly tails was stuck in the collar of his jabot and I fought the urge to adjust it for him. I wondered if one day I would feel comfortable doing that.

доставити до суду. Я почала активно готуватися: спершу знайшла стару дерев'яну скриньку, з якої мала витягати картки з іменами присяжних, а також форму, яку потрібно було заповнити, а потім підшити до протоколу судового засідання. Шерил, яка була надзвичайно привітною судовою розпорядницею, увесь час намагалася розпочати розмову про свої вихідні, натомість я тільки кидала короткі фрази у відповідь. Я відчувала себе так, наче з усіх сил намагалася обставити будинок мішками з піском перед бурею, коли раптом у двері постукали Свідки Єгови – просто дуже не вчасно. Шерил була власницею різнокольорового волосся та невміння підлаштовувати гучність власного голосу під тишу навколишнього середовища. До кінця дня я вже знала найрізноманітнішу приватну інформацію з її життя. До того ж, мені вдавалося маневрувати від більшості вкрай особистих питань у мою сторону.

— Значить, перший процес – це справа про розбещення неповнолітніх, так? – запитала я, витягаючи потрібну папку з-поміж п'ятдесяти інших, тим самим намагаючись знову повернути увагу на роботу. – Джеймс Вільямс?

— Схоже на те. Ще один вітчим?

— Га? – розгублено мовила я, панічно боячись, що щось пропустила.

— Зараз усе побачиш, – радісним голосом відповіла Шерил, крутячи на пальці ключі від будівлі суду, і додала: — я тільки збігаю до туалету!

Коли все було готово, я попрямувала із зали суду до дверей кабінету судді.

— Пане суддя, на вас уже чекають, – сказала я, а він підвівся й пішов слідом за мною.

— Вітаю, пане суддя! – радісно привіталася Шерил у коридрі, – Розпочнімо?

— Так, до роботи.

Він поправив перуку; одне з коротких кучерявих пасм зачепилося за комірць його жабо, і я боролася з бажанням поправити його. Промайнула думка, що колись без жодного дискомфорту зможу це

My pondering was cut short by Cheryl dramatically bursting open the courtroom door. ‘Silence, all stand,’ she boomed, and it began.

The associate is the one who stands up at the beginning of the trial, in front of the whole courtroom, and arraigns the defendant. I read out the document telling Williams what he was charged with, who he’d allegedly done it to, and when. The bailiff had called for silence and Judge offered an official welcome, but my voice was the one that levelled each heinous accusation, the one that made clear why we were all gathered. My fingertips left sweat dots on the pages. Williams stood up and I asked him if he pleaded guilty or not guilty to three counts of indecent treatment of a child under sixteen, each with a circumstance of aggravation that she was under his care.

‘Not guilty,’ he said assuredly, three times. He was a balding man in his forties or fifties. An ordinary-looking dude, my notes said.

I pulled twelve name cards, one after the other, from the old wooden barrel, and watched the unlucky Gladstone residents huff, inch past each other, and take their seats in the jury stands when I called their names. Prosecution and defence called out challenges to some of the names I called. Normally defence don’t want too many highly educated people, and nobody wants a lawyer or a priest in the jury room because people defer to their opinions too much.

The next step is the prosecutor’s job—to read out a list of witness names so that jurors can raise their hands and speak to the judge if they recognise any names and might have a conflict of interest.

‘The third witness,’ the prosecutor called out while I was busy scribbling down minutes and keeping up, ‘is Breanne-Leigh

зробити.

Та мої роздуми перервала Шерил, яка різко відчинила двері зали судових засідань.

— Усім устати, Суд іде! – вигукнула вона, і все почалося.

Помічник судді – це особа, яка на початку судового процесу стає перед усіма присутніми та пред’являє обвинувачення підсудному. Я звернулася до Вільямса та зачитала вголос документ, у якому йшлося про те, у чому його звинувачують, над ким він нібито вчинив цю наругу та коли. Судова розпорядниця закликала до тиші, суддя вимовив формальне привітання, але саме мій голос нівелював кожне огидне звинувачення, мій голос давав зрозуміти, чому ми всі тут зібралася. На сторінках залишалися сліди від кінчиків моїх спітнілих пальців. Вільямс підвівся, і я запитала його, чи він визнає себе винним чи невинним за трьома пунктами обвинувачення в непристойному поводженні з дитиною віком до шістнадцяти років. До того ж, кожен з пунктів обтяжувався тим, що потерпіла перебувала під його опікою.

— Не винен, – тричі впевнено повторив він. Це був лисий чоловік років сорока-п’ятдесяти. Як було зазначено в моїх нотатках, цілком звичайний на вигляд мужик.

Зі старої дерев’яної скриньки я витягала по черзі двадцять карток з іменами присяжних та спостерігала, як невезучі гледстонці бубоніли, неспішно проходили одне повз одного та займали місця на лавах присяжних, коли я називала їхні імена. Сторони обвинувачення та захисту висловлювали заперечення щодо деяких імен, які я оголошувала. Як правило, захист не хоче, аби серед присяжних було багато високоосвічених людей, і ніхто не хоче бачити на лаві присяжних юриста або священника, бо люди надто схильні покладатися на їхні думки.

На наступному етапі прокурор зачитує список імен свідків, щоб присяжні мали змогу підняти руку та звернутися до судді, якщо вони впізнають чиєсь ім’я й виникне конфлікт інтересів.

— Третій свідок, – вигукнув прокурор, поки я була зайнята веденням протоколу та намагалася не відставати, – Брінн-Лі Стоуерс.

Stowers.’

My head snapped to attention because of the involuntary way our minds betray us when our names are called. I was to spend the afternoon of the following day hearing my name in among testimony about a sex offender.

A woman from the jury raised her hand, and Judge asked her to approach his bench. I heard them whispering but nobody else in the court was close enough.

‘What is your reason for requesting excusal?’ he asked her.

‘Well,’ she whispered very softly, ‘I had something like this happen to me, and I just, I mean...I don’t want to listen to this.’

‘I see,’ Judge said, ‘and you feel that your personal circumstance means you would not be able to be a fair and impartial juror in this trial?’

‘Ah,’ she hesitated, ‘yes?’

‘Very well, you are excused,’ Judge said to her, and directed me to pick a replacement from the barrel.

I lost count, throughout the year, of the number of women who excused themselves from sex crime trials because they themselves were survivors.

We adjourned for a short break so that the jury could get acquainted over Nescafé Blend 43 and Monte Carlos. Judge addressed counsel to make sure everything was in order, and then we took a break as well.

I made Judge a cup of coffee and we sat in the armchairs in his chambers, chatting about Gladstone for a few nice moments until it was time to go back in.

First, the complainant gave evidence through a prerecording. She didn’t want to be in the same courtroom as Williams—who we soon learned, as per the bailiff’s prediction, was her mum’s ex-boyfriend. She’d been thirteen when, allegedly, he began touching

Моя голова різко повернулася, бо коли чуєш власне ім’я, розум мимоволі тебе зраджує. Наступного дня пообіді мені судилося весь час чути своє ім’я серед свідчень про сексуального насильника.

Жінка з лави присяжних підняла руку, і суддя попросив її підійти до його столу. Я чула, як вони перешіптувалися, але ніхто з присутніх у залі не був достатньо близько, аби щось почути.

— Чому Ви просите звільнення від виконання обов’язків присяжного? – запитав він.

— Що ж, – прошепотіла вона вкрай тихо, – колись зі мною трапилося щось подібне, і я просто хочу сказати ... я не хочу це все чути.

— Зрозуміло, – відповів суддя і додав: – і вам здається, що через особисті обставини ви не зможете виконувати роль справедливого та неупередженого присяжного в цьому судовому процесі?

— Е-е, – завагалася вона, – так?

— У такому разі гаразд, вас звільнено, – відповів їй суддя й попросив мене вибрати заміну із скриньки.

Упродовж року я збилася з рахунку, скільки жінок просили про звільнення від участі в судових процесах у справах про сексуальні злочини через те, що самі колись були жертвами.

Ми оголосили коротку перерву, щоб присяжні могли познайомитися одне з одним за чашкою кави «Нескафе Бленд 43» та «Монте Карлос». Суддя звернувся до адвокатів, аби переконатися, що все в порядку, і ми також пішли на перерву.

Я зробила чашку кави для судді, і ми вместилися в кріслах у його кабінеті. Протягом кількох чудових хвилин ми розмовляли про Гледстон, аж поки не настав час повертатися до справ.

Спершу позивачка давала свідчення у формі попереднього запису, тому що не хотіла перебувати в одній судовій залі з Вільямсом, який, як ми незабаром дізналися, був колишнім хлопцем її матері, як і передбачила раніше судова розпорядниця. Жертві було тринадцять років,

her and saying inappropriate things to her, then fourteen when his behaviour allegedly escalated.

‘He would say weird things to me,’ she said. ‘Like he would say to me “Who taught you how to do that so well?” and “Oh, how’d you get so good at that?” while he was doing stuff.’

I shifted in my seat, a strange tightness coming across my chest and belly. I looked up at Williams and he was just watching the screen, a calm disdain on his face, his thin lips pursed. I didn’t recognise the words, or his face, but something in her mimicry of his tone rang true and evoked something familiar to me. A saccharine and filthy way of speaking to someone who is terrified.

When the prosecutor had finished stepping the girl through her evidence-in-chief, she underwent three hours of cross-examination. We had to break for lunch in the middle of it, and I was incredulous—three hours of crying and reliving trauma.

‘We don’t even expect young people to sit through three-hour-long nature documentaries!’ I said to Judge.

A defence barrister’s job is to make the jury question the credibility and reliability of a complainant, and this barrister was good at his job. He poked holes in her stories, reminding her of inconsistencies between afternoon and night-time incidents. He accused her and her mother of colluding to bring Williams—the ‘evil ex’—down. Eventually the barrister was asking her how much she knew about sex, and where she’d learned the names and slang for certain acts that she was alleging happened to her. He made a big deal out of how she knew the difference between a flaccid or erect penis. Sixteen was apparently too old to claim innocence, even though the alleged acts began when she was just thirteen. She got upset and cranky. She said she hated Williams. It was horrible.

коли він нібито почав її торкатися та говорити різні непристойності, а в чотирнадцять – його поведінка нібито погіршилася.

— Він говорив дуже дивні речі, – сказала вона, – Приміром, ставив питання «І хто навчив тебе так вправно це робити?» або «Оу, як тобі вдається так добре це робити?», поки сам займався своїм.

Я аж пересмикнулася на стільці, відчуваючи незрозумілу напругу в грудях та животі. Далі поглянула на Вільямса – він просто дивився на екран зі спокійною погордою на обличчі та стиснутими тонкими губами. Я не розпізнавала ні слова, ні вираз його обличчя, але щось у її копіюванні його інтонації прозвучало правдиво, пробуджуючи знайомі почуття всередині мене. Улесливий та брудний спосіб поговорити з тим, хто наляканий.

Після того як прокурор закінчив прямий допит дівчини та отримав її основні показання, їй довелося пройти тригодинний перехресний допит. На середині цього процесу ми зробили перерву на обід, і я все відмовлялася вірити: це були три години сліз та повторного переживання травми.

— Але ж ми навіть не надіємося, що молодь висидить тригодинну документалку про природу! – сказала я судді.

Завдання баристера захисту – змусити присяжних засумніватися в достовірності та надійності слів позивача, і цей баристер був майстром своєї справи. Він вишукував прогалини в розповідях жертви, нагадуючи їй про розбіжності між денними та нічними інцидентами. Він також звинувачував дівчину та її матір у змові, аби засадити «мерзотника-колишнього» Вільямса. Нарешті баристер став розпитувати, як багато вона знає про секс, де вона вивчила назви та сленг для позначення певних сексуальних дій, які, як стверджувала дівчина, трапилися з нею. Він зробив неабиякий наголос на тому, що вона знає різницю між пенісом у стані спокою та ерекції. Шістнадцятирічна дівчина, очевидно, була вже занадто зрілою, аби заявляти про власну цілковиту невинність, навіть якщо ці дії почалися, коли їй було тринадцять. Вона засмутилася та роздратовалася. Сказала, що ненавидить Вільямса. Це було жахливе видовище.

The next day we heard from the witness whose name sounded just like mine. Breanne-Leigh was the complainant's best friend, and was recounting times when she had visited the home where Williams lived. She told the court what she knew about the offending and how Williams made her feel.

I told myself the sick feeling in my belly was just a symptom of the anxiety I had about the new job. I was still making mistakes every hour. Learning the ropes was always going to be a bit tough. I just had to get settled. Back in my room that night, after dinner, I paced around with a warm beer, wondering if I could call Vincent. What would I tell him? *I mean, it's really messing with me that I keep hearing my name in and around this kind of stuff, like, it's bringing shit up.* I practised trying to sound casual about it. What would he say? What did I even want him to say? I just wanted someone to talk to about what was happening to me. A change in my body, a discomfort, a drywall in my mind being scratched at, a darkness leaking into my life.

I stepped out onto my balcony and looked over the lights of Gladstone. A man way down on the street staggered home. Where the fuck was I? How had I got myself there, so alone yet in the middle of so many people's stories and crimes? It was only the beginning of the year; what if things got worse? I had to tell Vincent. *You're going to finish this beer, and then you're going to rip the bandaid off.* I stepped inside, sliding the door closed behind me with purpose, and I sat at the foot of the bed and necked the last of the beer, and found his name in my phone. My blood was pounding in my ears, my head lolling back slightly, my eyes shut tight, as I listened to the dial tone.

'Beep. Beep. Beep. Beep. Beep. Beep. The number you have dialled is unavailable. Please leave a message after the tone.'

I hung up fast, before the recording began. It was time for another beer and another cigarette.

Наступного дня ми вислухали свідка, чие ім'я звучало так, як і моє. Брінн-Лі була найкращою подругою позивачки й пригадувала всі рази, коли відвідувала її дім, у якому й проживав Вільямс. Вона розповіла суду все, що знала про правопорушення і які почуття в неї викликав Вільямс.

Я повторювала собі, що відчуття нудоти в животі – це лишень симптом тривоги через нову роботу. Кожної години я досі робила помилки. Вивчати тонкощі справи завжди було нелегким завданням. Потрібно просто звикнути. Повечерявши того вечора, я повернулася до кімнати, походжала туди-сюди, попивала тепле пиво й думала, чи телефонувати Вінсенту. Що я йому скажу? Маю на увазі, що мене неабияк бісить, що я постійно чую своє ім'я в такому контексті – це наче виносить усе лайно назовні. Я намагалась озвучувати ці думки невимушеним тоном. Що би він відповів? Що взагалі я хотіла, аби він сказав? Я просто хотіла з кимось поговорити про те, що зі мною відбувалося: про зміни в тілі, про дискомфорт, про стінки в моїй голові, які невпинно щось шкребло, про темряву, яка просочувалася в моє життя.

Я вийшла на балкон і подивилася на вогні Гледстона: якийсь чоловік, похитуючись, прямував уздовж вулиці додому. Де я, бляха, була? Як я тут опинилася, одна-однісінька на роздоріжжі стількох людських історій та злочинів? І це був тільки початок року. А що, якщо далі все стане ще гірше? Треба поговорити з Вінсентом. Ти доп'єш цю пляшку, а тоді – зірвеш пластир. Я повернулася в кімнату, зумисне зачинивши за собою двері, сіла на краю ліжка, допила останнє пиво й знайшла його ім'я серед решти номерів. У вухах пульсувала кров, злегка відкинута назад голова та міцно заплющені очі – я слухала звук гудків.

«Біп-біп. Біп-біп. Біп-біп. На даний момент абонент не може прийняти ваш дзвінок. Залиште, будь ласка, своє повідомлення після звукового сигналу».

Я швидко поклатала слухавку, перш ніж розпочався запис. Саме час випити ще одну пляшку пива та закурити сигарету.

Later in the evening I ate a whole packet of chocolate-coated Scotch Finger biscuits then threw them all up. We were staying in serviced apartments and after vomiting in the shower, washing my hair and brushing my teeth, I slipped into the tightly made bed, exhausted but clean.

At the end of the next day the defendant took the stand. His barrister stepped him through all the dates on which the allegations had taken place, producing a business work diary that suggested Williams had been out on painting jobs on a number of occasions his girlfriend's daughter said he'd cornered her. The barrister remarked that Williams worked a lot; Williams replied that he was just trying to support his family, and that he was saving for a boat. Some of the jury nodded. In the break, Judge told me how rare it was for a defendant to give evidence.

'But he's got a relaxed, normal-guy kind of manner, doesn't he?' Judge said.

'Well, they don't always look like monsters, do they?' I replied.

'But he's just a regular guy like you, you know?' He grinned, teasing me. 'He goes fishing on the weekends sometimes, he's saving for a boat. Just a regular guy like the jury.'

The prosecutor did an okay job cross-examining Williams, but I knew that this was one matter out of a fortnight of work he had listed ahead of him. He might not have even known that Williams intended to take the stand. Prosecution have to put their whole case forward to give defence a chance to prepare, but the same isn't true of defence needing to alert prosecution to their intentions.

Williams wasn't afraid to look across to the jury when he answered questions. He shrugged a lot, offering a kind of sad surprise that he was sitting in court. He intimated that his ex was a little 'unhinged', that this accusation could be her elaborate plan to

Того вечора я з'їла цілу пачку печива із шоколадною глазур'ю «Скотч Фінгер», а потім виблювала все до останньої крихти. Ми оселилися в апартаментах з обслуговуванням; проблювавшись у душі, помивши голову та почистивши зуби, я залізла під тугу заправлену ковдру. Я була виснажена, але чиста.

Наприкінці наступного дня обвинувачуваний постав перед судом. Його баристер пройшовся питаннями по всіх датах, у які нібито було вчинено заявлені правопорушення, а також надав робочий щоденник Вільямса, з якого випливало, що він не раз виїздив на малярні роботи в ті дні, коли, за словами доньки його колишньої дівчини, він її домагався. Баристер зауважив, що Вільямс багато працював, на що чоловік відповів, що просто намагався утримувати сім'ю та відкладав гроші на човен. Кілька присяжних ствердно кивнули. Під час перерви суддя звернув мою увагу на те, як рідко підсудні дають свідчення.

— Але ж у нього цілком спокійна та звичайна манера поведінки, хіба ні? – звернувся суддя.

— Ну, вони ж не повинні завжди виглядати як монстри, чи не так? – відповіла я.

— Він звичайна людина, як і ти, розумієш? – із широкою посмішкою підколов мене суддя. – Іноді полюбляє ходити на рибалку по вихідних та збирає гроші на човен. Просто звичайний чоловік, як і ті, що сидять на лаві присяжних.

Прокурор цілком нормально впорався з перехресним допитом Вільямса, але я знала, що це була тільки одна з усіх справ, які чекали на нього протягом наступних двох тижнів. Можливо, прокурор, навіть не знав, що Вільямс збирався свідчити в суді. Сторона обвинувачення повинна надати власну версію подій, аби захист мав можливість підготуватися. Та втім, це саме не стосується сторони захисту, яка не повинна попереджати обвинувачення про свої наміри.

Вільямс не боявся дивитися в очі присяжним, коли відповідав на питання. Він часто знижував плечима, демонструючи свого роду прикре здивування від того, що опинився в суді. Він натякнув, що його колишня трохи «несовна розуму», а це звинувачення насправді може бути її

get back at him for leaving her for a younger, more beautiful woman.

The jury went out to deliberate but took less than an hour.

‘We’ve got a verdict, Judge,’ I said to him, and saw surprise flicker across his face.

‘How long is that!?’ he asked, gathering his robes from where he’d just put them away.

‘Almost forty minutes.’

‘I think that might be a record,’ he replied, putting on his wig.

‘Does it mean anything?’ I asked.

‘Yes,’ he said, pausing to look at me, ‘they normally take a little longer to decide if they’re going to lock someone away.’

A few jurors were laughing as they entered the courtroom. I glared at them but they didn’t look in my direction until Judge entered and sat at his bench behind me. Then they all sat quietly, at attention.

‘Would the speaker please stand up,’ Judge asked, and a man got to his feet. ‘Have you reached a verdict?’

‘Yes, we have,’ the man said. He was in a flannel shirt and jeans, with a brown belt and boots.

‘Very well,’ Judge nodded and turned his face to me, ‘please take the verdict.’

I stood up, holding the arraignment sheet I’d sweated onto just two days earlier, and felt myself shrink at the absurdity of the room, of us sitting there to determine the truth about such a shitty thing. In his summing up before the jurors had begun deliberating, Judge had reminded them that he made decisions about the law, while they made decisions about the facts. It offended me. Who were these people to decide such a thing? How are they not chosen more

ретельно продуманим планом помсти за те, що він пішов від неї до молодшої та красивішої жінки.

Присяжні вийшли із залу суду, аби порадитися, але це не зайняло й години.

— Уже є вирок, пане суддя, – звернулася я до нього й помітила, як на його обличчі промайнуло здивування.

— Так швидко? – запитав він, піднімаючи мантию з місця, де щойно її поклав.

— Майже сорок хвилин.

— Мабуть, така швидкість претендує на рекорд, – відповів суддя, одягаючи перуку.

— Це має якесь значення? – поцікавилась я.

— Так, – сказав він у відповідь, зупинився та поглянув на мене, – зазвичай їм треба трохи більше часу, аби вирішити, чи запроторювати людину за ґрати, чи ні.

Кілька присяжних реготали, коли заходили до зали суду. Я пильно за ними слідкувала, але жоден з них не дивився в мою сторону, поки не ввійшов суддя й не сів за свій стіл за мою спиною. Тоді всі присяжні тихо сіли, очікуючи на подальші дії.

— Доповідач, будь ласка, встаньте, – попросив суддя, і один із чоловіків підвівся на ноги, – ви винесли вирок?

— Так, винесли, – пролунало у відповідь. Цей чоловік був одягнений у фланелеву рубашку, джинси з коричневим ремнем та взутий в черевики.

— Дуже добре, – кивнув суддя і повернувся до мене, – будь ласка, оголосіть вирок.

Я встала, тримаючи в руках обвинувальний акт, на якому ще два дні тому були сліди моїх спітнілих пальців, і раптом відчула, як мене стискає від абсурдності цієї зали, від того, що ми всі зібрались тут, аби встановити правду про таку паскудну справу. Підбиваючи підсумки перед початком наради присяжних, суддя нагадав їм, що він приймає рішення на основі закону, а вони – на основі фактів. Це мене обурило. Ким були ці люди, аби мати право вирішувати такі речі? Чому їх не обирали більш

carefully? How often did they get it wrong? And me! I still had pimples and lived at home eating my mum's spaghetti—why the fuck was I the one standing there taking the verdict?

'Do you find the defendant guilty or not guilty of count one, indecent treatment of a child, under sixteen, under care?' I asked the speaker.

'Not guilty,' he replied.

I asked again, and again, and the verdict was the same on each count: *not guilty, not guilty*.

Judge formally announced that Williams was acquitted on all charges. Court adjourned and Williams was let out of the dock. He started shaking hands with people, beaming. The complainant was somewhere else, waiting for her mobile to go off, and I looked up at Eric, the prosecutor, pitying him having to make that call. I pictured her crying. I was familiar with that image: I'd seen it replaying on the screens in court for hours.

With the verdict coming so fast and no sentence to carry out, Judge and I had a few hours free in the afternoon. I should have started on my pile of overdue paperwork but I was twitchy. My skin was hot and it felt as though I had bindi-eyes in my blood, or that I'd breathed in too much of the fibreglass insulation my dad once made me help him put in our roof. Dry grass outside the courthouse crunched under my feet and pebbles came loose from the hot, black bitumen road.

I called Vincent, raging to him about how cavalier the jurors had seemed. How they'd thought the complainant wasn't trustworthy because she was sixteen and knew what an erection was.

'How could it only take them half a fucking hour!? Did they run out of fucking biscuits!?'

Vincent listened patiently.

'Did I tell you the jurors were complaining about Subway?' I asked him at one point.

'No,' he said.

ретельно? Як часто вони припускалися помилок? А я?! Досі мала прищі, жила з батьками, їла мамині спагеті – якого біса я стояла там й оголошувала вирок?

— Ви визнаєте підсудного винним чи невинним за першим пунктом, а саме за непристойне поводження з дитиною, яка не досягла шістнадцятирічного віку й перебуває під опікою? – промовила я.

— Невинний, – відповів присяжний.

Я запитала ще раз і ще раз, але вердикт був однаковим за кожним пунктом: «невинний, невинний».

Суддя офіційно заявив, що з Вільямса знято всі звинувачення. Суд оголосив перерву, а Вільямса випустили з лави підсудних. Світячись від радості, він кинувся потискати руки присутнім. Потерпіла ж перебувала десь у зовсім іншому місці та чекала на дзвінок. Я подивилася на Еріка, прокурора – мені стало неймовірно його шкода, бо саме він мав зробити цей дзвінок. У голові з'явилася картинка, як вона плаче. Це була знайома картинка: годинами я бачила її на екрані в залі суду.

Оскільки вирок був винесений так швидко й не потрібно було призначати покарання, у нас із суддею з'явилося кілька вільних годин після обіду. Мені треба було зайнятися купою прострочених документів, але мене всю трусило. Шкіра горіла, і здавалося, що разом із кров'ю по моїх венах котилися реп'яхи або що я надихалася запаху скловати, якою колись разом із татом утеплювала дах нашого будинку. Суха трава хрустіла під ногами, а з розпеченого чорнющого асфальту відлітали в різні сторони камінці.

Розлючена настільки легковажним ставленням присяжних, я подзвонила Вінсенту. Як це вони вирішили, що позивачка не заслуговує на довіру, бо, бачте, їй шістнадцять років і вона знає, що таке ерекція.

— Якого біса вони радилися лише пів години? Закінчилося сране печиво чи що?

Вінсент терпляче мене слухав.

— Я вже казала, що присяжних не влаштовували бутерброди із «Сабвей»? – у якийсь момент спитала я.

— Не казала, – пролунало у відповідь.

‘They get lunch during the trial, and they didn’t want to have to eat sandwiches again.’

‘Wow.’

‘Subway is good food! I get Subway as a treat sometimes when I don’t pack lunch!’

I asked him how he was doing, and we chatted for a little while until the inevitable pause before we said goodbye. The words I really wanted to say wouldn’t come out. The sun was too bright and I didn’t know what I wanted from him. We told each other we loved each other and hung up, then I sat on a bench and picked at my fingernails for a while, feeling even more alone than before I’d called him.

Back in chambers I found Judge, hoping to share some vitriolic confusion with him as well, but he had already moved on to preparations for the sentences he had to deliver the following day.

Too freshly outraged to move on, I logged on to my computer in the empty courtroom and started researching child sex offences. The line of defence for Williams, unofficially, was that he just wasn’t a child sex offender—he was a normal man, working hard, saving for a boat. He was just a bloke, and he liked women the way a bloke was supposed to. Definitely not a paedophile.

It didn’t take long for me to find what I was looking for: a 2011 report by the Australian Institute of Criminology clarifying commonly held mistaken beliefs about sex offenders.

It is a common misconception that all child sex offenders are paedophiles, the subheading went on, when in the majority of cases sex offences against children are opportunistic and carried out by people who are also attracted to adults. The offending most commonly takes place in the home, without the use of a weapon, and the perpetrator is an older male, known to the victim.

— Під час судового процесу їм роздають обіди, і, бачте, вони не захотіли знову їсти бутерброди.

— Да ти що.

— Але ж у «Сабвей» смачна їжа! Я іноді сама в них щось купую, коли не беру з собою ланч.

Далі я поцікавилася, як у нього справи, і ми ще трохи побалакали, аж коли настала неминуча пауза перед прощанням. Ніяк не вдавалося вимовити слова, які я хотіла сказати всім серцем. Сонце світило занадто яскраво, а я сама не знала, що хочу від нього. Ми обидвоє сказали, що кохаємо одне одного, і поклали слухавку. Я присіла на лавку й деякий час дерла задирки на пальцях, відчуваючи себе ще більш самотньою, ніж до дзвінка.

Повернувшись до кабінету, я застала там суддю та сподівалася поділитись і з ним цим незрозумілим станом, який ніяк не давав мені спокою. Та він уже розпочав працювати над підготовкою покарань, які потрібно було винести наступного дня.

Моє обурення було надто свіжим, аби взятися за інші справи, тому я зайшла в порожню залу суду, увімкнула комп’ютер і почала шукати інформацію про сексуальне насильство над дітьми. Неофіційна стратегія захисту Вільямса полягала в тому, що він просто не був насильником над дітьми – він був нормальним чоловік, який працював не покладаючи рук, відкладав гроші на човен. Він був звичайним чолові’ягою, якому подобалися жінки, як і належить звичайним чоловікам. І він точно не був педофілом.

Зовсім скоро я знайшла те, що шукала: звіт Австралійського інституту кримінології 2011 року, який роз’яснював поширені помилкові уявлення про сексуальних злочинців.

У підзаголовку зазначається, що однією з найпоширеніших хибних думок є те, що всі сексуальні злочинці проти дітей – виключно педофіли, тоді як у більшості випадків такі злочини несуть пристосовницько-корисливий характер та здійснюються особами, яких також приваблюють люди дорослого віку. Таке насильство найчастіше відбувається вдома та без залучення зброї, а сам злочинець – це чоловік

I then found a comment thread on a website where thousands of women reported the age they were when they first noticed men looking at them in a sexual way. The average was between eleven and thirteen depending on location. It was some kind of unspoken phenomenon in the collective unconscious: girls were being sexualised to the point that it made them self-conscious, at ages so young as to be illegal if acted upon, and yet society still labelled a man who was attracted to a twelve-year-old a paedophile. A paedophile is someone who is consistently sexually attracted to prepubescent children. If a man is attracted to adult women, but molests or rapes his thirteen-year-old stepdaughter because he is also attracted to her—and has the opportunity and believes he'll get away with it—does that make him a paedophile? And what difference does that make? Where does our almost world-wide historical obsession with virginity and purity fit into all this? In Australia, where more than one in ten women have been sexually assaulted before they turn fifteen, perhaps that makes a whole lot of men kind-of paedophiles.

Where does this leave the pitiable man-who-can't-help-it trope — the misunderstood and unfortunate soul who wishes he didn't have forbidden fantasies about children? The AIC says those men, those 'real' paedophiles, are a fraction of the population. It seemed to me to be the difference between 'true' psychopathic killers, so rare as to be an anomaly, and the average murderer. I was more interested in the men like Williams. He had convinced twelve people that he wasn't 'that kind of man', but it panicked me that the jury didn't believe his stepdaughter. That she wasn't worth even a full hour of their consideration if it meant they might have to eat sandwiches for lunch again.

The Williams case planted a fear inside me. A spore that

старшого віку, з яким знайома жертва.

На одному вебсайті я натрапила на цілу низку коментарів, де тисячі жінок розповідали про вік, у якому вперше помітили, що чоловіки розглядали їх у сексуальному плані. Залежно від місцевості, середній вік коливався від одинадцяти до тринадцяти років. Це був свого роду негласний феномен колективного несвідомого: дівчаток сексуалізували настільки, що вони починали соромитися самих себе, і водночас будь-які сексуальні дії щодо них у такому юному віці були би визнані незаконними. І при цій усій сексуалізації суспільство продовжувало навішувати ярлик педофіла на чоловіка, якого приваблювала дванадцятирічна дівчинка. Якщо чоловік відчуває сексуальний потяг до дорослої жінки, але при цьому він розбещує або гвалтує свою тринадцятирічну падчерку, тому що вона його також приваблює, а на шляху немає жодних перешкод, а навпаки є впевненість, що все зійде з рук — чи робить такий сценарій з нього педофіла? І яке це взагалі має значення? Як у це все вписується наша майже загальносвітова споконвічна одержимість цноту та чистотою? В Австралії, де більш ніж кожна десята жінка стала жертвою сексуального насильства у віці до п'ятнадцяти років, такий сценарій, імовірно, перетворює чималу кількість чоловіків на педофілів.

Куди ж подіти ідею мізерного чоловіка-якому-не-під-силу-щось-вдіяти, нікому не зрозумілої та втраченої душі, яка бажає відректися від заборонених фантазій щодо дітей? Австралійський інститут кримінології стверджує, що ці чоловіки, ці «справжні» педофіли, становлять лише малу частину населення. Мені здавалося, що в цьому й полягала різниця між «справжніми» психопатами-душогубами, настільки рідкісними, що їх можна назвати аномалією, та середньостатистичним вбивцями. Але мене більше цікавили такі особи, як Вільямс. Він переконав дванадцятьох людей, що він не належав до числа «таких чоловіків», і мене панічно лякало те, що присяжні не повірили його падчерці. Лякало й те, що вона навіть не заслуговувала на цілу годину їхніх роздумів, якщо це означало, що їм знову доведеться обідати бутербродами.

Справа Вільямса посіяла зерно страху всередині мене, спору, яка

would fester and grow with each trial I sat in. If people didn't believe these women, why would they believe me?

I cried in the shower most nights we spent in Gladstone, throwing up dinner a few times too, as the sentences we heard stacked up. A few drug matters and a couple of assaults and robberies broke up the waves of sex offences. I went for a walk one night and almost felt afraid for my safety before I catalogued each assault and rape and remembered that every single one had happened in a domestic setting. Out on the street, walking to Maccas at half past ten, was perfectly safe compared to being a girl whose mum brought home a new boyfriend. I was also already a decade older than the average victim. The more I drank the more it all bled together.

When we were finally on our flight home, Judge took a moment to ask me how I felt, at the end of our first busy period.

'I'm angry at everything,' I said, 'and it just feels like a lot of crime, and a lot of bad guys, and I don't understand where they all come from and where they all go.'

Judge smiled.

'And I think my father has accidentally raised a daughter for the Crown,' I added, and he laughed.

3

IN HINDSIGHT, IT WASN'T A coincidence that of all the associates in that building, Megan and I became good friends. We worked for judges with similarly gentle temperaments and senses of humour. Hers and mine both got lumped with a huge portion of the sex offence trials and sentences, and we both saw plenty of regional Queensland on circuit. She and I were both stumbling through our first serious relationships, grappling to reconcile our independence

гноїлась і розросталася з кожним судовим процесом, у якому я брала участь. Якщо люди не повірили цим жінками, то чому вони повірять мені?

Більшість ночей в Гледстоні я провела ридаючи в душі, кілька разів виблювувала вечерю, поки число винесених вироків зростало. Чимало справ пов'язаних з наркотичними речовинами, пара нападів та пограбувань перервали серію сексуальних злочинів. Якось увечері я вирішила прогулятися й ледве не почала перейматися за власну безпеку, поки не перерахувала в голові кожен напад і зґвалтування, пригадавши, що всі вони трапилися в домашньому середовищі. На вулиці, о пів на десяту вечора, по дорозі в «Мак», я була абсолютно в безпеці, на відміну від дівчинки, чия мама привела додому нового хлопця. Ба більше, я була старшою на добрячий десяток років за середньостатистичну жертву. Із кожним ковтком алкоголю ці думки все більше зливалися до купи.

Коли ми нарешті були в літаку додому, суддя знайшов хвилинку, аби запитати, як я почувалася наприкінці нашого першого насиченого відрядження.

— Я розлючена на все, — сказала я, — здається, що навколо дуже багато злочинів, багато поганих людей, а я зовсім не розумію, звідки вони всі беруться й куди прямують.

Суддя посміхнувся.

— А ще я думаю, що мій тато, сам того не підозрюючи, виховав доньку для королівського двору, — додала я, а він посміхнувся.

3

ОЗИРАЮЧИСЬ НА МИНУЛЕ, Я РОЗУМІЮ, що не випадково серед усіх помічників та помічниць суддів заприятелювала саме з Меган. Ми обидвоє працювали на суддів зі схожими спокійними темпераментами та почуттям гумору. І на мене, і на неї мимоволі звалилася величезна кількість судових процесів та вироків у справах про сексуальне насильство, і ми обоє брали участь у багатьох регіональних розглядах під час відряджень по Квінсленду. І я, і вона спотикались у своїх перших

with the romance arcs we'd been drip-fed since birth. We both loved travelling, we often swore, we even got adult acne at around the same time. She, a petite blonde, and me the giant ginger, spent the year trying to make each other laugh, or at least smile, in the face of overwhelming sadness. When Megan and I got beers and pizza after work, I didn't long to be a different person like I did with Evelyn. Megan helped me see what I might eventually learn to like about myself.

We emailed each other sitting in court when barristers said particularly ridiculous things, or when jurors asked ludicrous questions, or when other associates got reputations for behaving as though they shat golden eggs.

OMG, I emailed her from the courtroom computer when I was back in Brisbane Monday morning, *I've just come down to prepare court for a sentence, and there are twenty boys in the back rows from a visiting school, and a barrister has just come in and dropped all his stuff down at the bar table, turned to the DPP prosecutor and clerk, and said: 'I've got a hot date at lunch, boys, so let's not fuck around.'*

Holy shit, what!? she replied within a minute.

And it's a male prosecutor, and a male clerk, and the barrister's instructing solicitor is a man, and Judge is a man, and there are all these teenage boys in the back row, and we're about to start a rape sentence. Do you ever get tired of being the only woman in court who isn't the complainant? Am I being too sensitive? Now they're talking about Call of Duty.

The next day we started another trial. The defendant, Mr Baker, was a big man—both tall and wide—with a white beard. He

серйозних стосунках, намагаючись примирити власну незалежність із романтикою, яку нам утовкмачували з пелюшок. Ми обоє любили подорожувати, зловживали лайкою та навіть, будучи вже дорослими, зіштовхнулись із появою акне в приблизно той самий час. Вона, витончена блондинка, і я, огрядна руда, провели цілий рік у спробах розсмішити одна одну або принаймні викликати легку посмішку перед обличчям непереборного смутку. Коли після роботи ми з Меган йшли на пиво та піцу, я не хотіла вдавати із себе когось іншого, як це було в компанії Евелін. Меган допомогла мені розгледіти речі, які з часом я, може, навіть би полюбила в собі.

Під час судових процесів ми обмінювалися повідомленнями, коли баристери говорили щось украй безглузде, або коли від присяжних лунали дурноваті питання, або коли помічники інших суддів поводитися так гонорово, що нагадували курку, яка несе золоті яйця.

Якось у понеділок уранці, уже повернувшись до Брисбена, я написала їй з робочого комп'ютера:

«Ой боже, уяви, щойно спускаюся в зал, аби підготувати все до оголошення вироку, і бачу таку картину: на задніх рядах сидять двадцять юнаків-практикантів, коли раптом заходить баристер, кидає всі свої речі на стіл, повертається до генерального прокурора з секретарем і говорить: "В обід у мене побачення з дуже гарячою панянкою, тому, хлопчики, не будемо валяти дурня"».

За хвилину отримала повідомлення від Меган:

«Якого біса?»

«Прокурор – чоловік, секретар – чоловік, соліситор, який допомагає баристеру, – чоловік, суддя – чоловік, і всі ці хлопчики на задньому ряду – не виключення, і ми зараз будемо виносити вирок у справі про зівалтування. Ти колись втомлювалася бути єдиною жінкою на всю залу суду, звісно, окрім заявниці? Може, я занадто емоційна? А зараз вони вже обговорюють комп'ютерну гру "Поклик обов'язку"».

Наступного дня розпочався новий судовий процес. Обвинувачуваний, пан Бейкер, був огрядним чоловіком – високий та

gave the overall impression of a Santa Claus impersonator in the off-season, especially because of how confused and sad he seemed. It was another child sex trial, though, so I was fresh out of sympathy.

It had only been a couple of weeks and I'd already stopped giving these men the benefit of the doubt. But had I ever presumed them innocent? I was too close to see any of it properly. I knew about damning yet inadmissible evidence, having proofread or seen many pre-trial arguments where evidence that could almost certainly secure a guilty verdict is deemed inadmissible. I'd been researching how widespread sexual assault against girls is. At law school the first and most sacred principle they teach you comes from Blackstone: that it is better that ten guilty men go free, than for a single innocent man to be imprisoned. Benjamin Franklin said it was 100. I doubted that Franklin had been confronted with the rapes of one hundred girls, but my tally was stacking up. I also started seeing more clearly how men were given the benefit of the doubt outside of the courtroom. Debate about quotas for hiring and boards was raging in the press, while some commentators were denying the existence of the wage gap. It was all connected in a big sticky web that I couldn't see past.

Every case felt like a David and Goliath battle. 'There's no evidence apart from the complainant's story,' they kept saying, but what evidence was she supposed to bring? So many of them were terrified, submitting to intercourse to avoid the punches or cuts that, ironically, would have helped them secure a conviction. So many took months or years to come forward—then, despite showing monumental strength in making a report, they were cross-examined about their 'inexplicable' delay.

My opinion on a defendant's guilt or innocence had no effect on the outcome of a case, so while I was forced to sit mute, observe

дебелый, з білою бородою. Загалом він нагадував аніматора Санта Клауса в міжсезоння, а його розгублений та сумний вигляд тільки підсилював це враження. Та втім, це була чергова справа про сексуальне насильство над дітьми – у мене не було й крихти співчуття.

Минуло лише кілька тижнів, а я вже почала швидше вірити у винуватість цих чоловіків, аніж в їхню доброчесність. Та чи допускала я колись думку, що вони невинні? Я була надто близько, аби розгледіти все як слід. Я добре знала про докази, які можуть бути викривальними, але недопустимими, бо читала та бачила чимало досудових доповідей, де докази, які майже напевно могли би забезпечити винесення обвинувального вироку, визнавали недопустимими. Я вивчала поширеність сексуального насильства над дівчатами. На юрфаці перший та найсвятіший принцип, який ви вивчите, був сформований Вільямом Блекстоном: «Нехай краще десять винних уникнуть покарання, ніж один постраждає невинно». Бенджамін Франклін збільшив число винних до ста. Маю сумніви, що Франклін колись зіштовхувався зі зґвалтуванням ста дівчат, але мій підрахунок невпинно зростає. Я також усе чіткіше бачила, як чоловікам надавали перевагу за межами судового залу. У пресі вирували дискусії про квоти щодо працевлаштування та очолювання керівних посад, у той час як деякі коментатори заперечували існування гендерного розриву в оплаті праці. Усе це було переплетено величезною липкою павутиною, яку я ніяк не могла оминати стороною.

Кожна справа була схожа на битву Давида й Голіафа. Увесь час вони повторювали одне й те саме: «Немає жодних доказів, окрім слів заявниці». Але які докази вона могла їм надати? Багато з них були настільки налякані, що вступали в статевий зв'язок, аби уникнути ударів та ножових порізів, які, за іронією долі, могли би допомогти домогтись обвинувального вироку. Багатьом із них знадобилися місяці чи навіть роки, аби звернутися до поліції. Та втім, навіть проявивши неабияку силу духу в складанні протоколу, вони були змушені проходити перехресний допит через «незрозумілу» затримку.

Моя думка про винуватість чи невинуватість підсудного ніяк не впливала на результат справи, тож я була змушена сидіти мовчки,

and document, at least my mind was free to indulge in whatever trains of thought helped me through the day.

I looked across at the twelve people whose names I'd just called out, who now sat at attention for *R v Baker* listening to Judge's opening address. Had they come in with clean eyes and ears? How much evidence would they actually hear and how much would be confirmation bias? Sex crime trials have higher rates of conviction where weapons are involved and where people of colour are the defendants. Mr Baker was big enough not to have needed even a butter knife against a small girl, and he was Caucasian. It was a farcical idea that my selection of individuals from the wooden barrel would turn them, miraculously, from average Australians full of fear and misunderstanding into truly objective arbiters of truth.

Thinking about all that for too long made the wigs and robes seem gaudy. The pomp and rigmarole was a pantomime. The more I learned of the huge, 'blind' justice system, the more I learned that it was just as human and fallible as everything and everyone that created and preceded it. I didn't know how to reconcile its festering belly with the righteous image of my father. Disillusioned was an understatement.

The prosecutor stood up and welcomed the jury, resting one arm on his podium and taking a relatable, calm approach to stepping them through the horrors Mr Baker was accused of perpetrating. The jury was going to hear about two occasions that Maggie, the complainant, and her mother took the train to visit Mr Baker. Once they arrived at his house, they all shared a cup of tea and had a chat. After the tea, on both occasions, Maggie's mother suddenly felt sleepy and lay down for a long nap. Baker had a room full of model

спостерігати та документувати. Та в цьому всьому був і плюс: принаймні я могла вільно потурати будь-якому ходу власних думок, що й допомагало мені прожити ще один день.

Я подивилася на дванадцятьох присяжних, чиї імена щойно назвала: вони сиділи уважно та слухали вступну промову судді в справі «Корона проти Бейкера»³. Чи преступили вони поріг суду з неупередженими думками? Скільки доказів дійсно почують, а скільки стануть лише підтвердженням їхніх власних переконань? Частка обвинувальних вироків у справах про сексуальне насильство вища, коли замішана зброя, а обвинувачувані – темношкірі люди. Кременю Бейкеру не треба було ніякого ножа, аби домагатися маленької дівчинки. До того ж він був світлошкірим. Безглуздо думати, що, обираючи імена людей з дерев'яної скриньки, я магічним чином перетворю їх з пересічних австралійців, сповнених страху та нерозуміння, на посправжньому неупереджених арбітрів правди.

Якщо думати про все занадто довго, то здавалося, що перуки та мантиї позбавлені будь-якого смаку. Ця помпезність та тяганина були пантомімою. Чим більше я пізнавала величезну та «сліпу» систему правосуддя, тим більше усвідомлювала, що вона така ж людяна та не застрахована від помилок, як усе та всі, що їй передувало та створювало. Я не знала, як сумістити її гниле єство та праведний образ мого тата. Розчарування? М'яко сказано.

Прокурор підвівся та привітався з присяжними, а далі, обпершись однією рукою на трибуну, спокійною та доступною мовою почав розповідати їм про жахіття, у яких звинувачували пана Бейкера. Лава присяжних мала вислухати два випадки, коли потерпіла на ім'я Мергі та її мати їхали потягом, аби навідати Бейкера. Діставшись до його будинку, усі троє розмовляли за чашкою чаю. Обидва рази після чаювання матір дівчинки різко охопила сонливість – жінка надовго заснула. У домі Бейкера була окрема кімната, повністю заставлена моделями літаків.

³ В австралійському судочинстві справи, де обвинувачення висуває держава, часто мають назву «Корона проти [прізвище обвинуваченого]», тобто *R v [defendant's surname]*, де "R" означає Rex (король) або Regina (королева), залежно від того, хто є чинним монархом. Такий формат підкреслює, що держава представляє інтереси своїх громадян у судовому процесі (прим.пер.).

aeroplanes, and one time he took Maggie there, and another time he took her into a white van he'd parked out the back of his house.

While Maggie presented her evidence-in-chief from the witness box, I heard her mention that Mr Baker's house was near Yeronga Train Station, and my gut dropped. That was my train station, in the suburb I'd been born into, grown up in, still lived in. I'd be getting the train home to Yeronga that afternoon. Had I walked past Mr Baker's house before? Had he been in line behind me at the bakery before? Another light in the constellation of crimes had flickered on.

The second time, in the white van, Maggie had fought back. She said that both times she had been terrified of Mr Baker, and that she had 'frozen', but somehow in the back of that van, with his body so huge and terrible, she'd screamed and kicked and escaped. I looked at her properly then. She wore a white blouse, and her long brown hair was still slightly wet from being washed that morning; a beautiful, gentle cowlick sat just to the left of where she parted it. A gold chain sat lightly at her neck. Maggie had managed the impossible: Maggie had fought The Freeze. And she sat there in court, just metres from Baker! Maggie was my heroine.

At lunchbreak I got coffee with Dad. I thought my mum had probably told him to keep an eye on me at work, because we would meet up every other week.

'What's with this mum-falling-asleep thing?' I asked him after briefly explaining the trial. 'She's just given evidence—the mother, that is—and she clearly thinks that her tea was spiked, but they kind of dance around it, even though the suggestion is blatant.'

'They must have decided they couldn't charge him for it,' Dad said, 'and so they can't make an accusation of criminal conduct in a trial that they have no evidence to support.'

'But everybody knows that's what happened—or at least what the Crown is suggesting happened—so what difference does it make to say it out loud instead of dancing around it?'

Першого разу він повів Мергі туди, а другого – у білий фургон, який було припарковано на задньому дворі будинку.

Відповідаючи на питання прямого допиту із трибуни, Мергі згадала, що дім Бейкера знаходився біля залізничної станції «Єронга» – усередині мене все перевернулося. Це була моя зупинка, зупинка в передмісті, де я народилася, зростала та досі жила. Того дня по обіді я мала їхати додому, прямісінько на станцію «Єронга». Чи проходила я раніше повз будинок Бейкера? Чи стояв він колись за мною в черзі за свіжою випічкою? Ще один вогник спалахнув серед сузір'я злочинів.

Удруге, уже в білому фургоні, Мергі чинила опір. Дівчинка сказала, що обидва рази була настільки нажахана поведінкою Бейкера, що буквально впала в «Ступор». Та якимось чином на задньому сидінні того фургона, поруч з його кремезним та огидним тілом, вона кричала, пручалася та змогла вирватись. У цей момент я роздивилася її як слід: дівчинка була одягнена в білу блузку, довге каштанове волосся все ще злегка вологе після ранкового миття, а красиве та акуратне пасмо спадало трохи лівіше від місця, де вона розділила його навпіл. Золотий ланцюжок злегка звисав із шиї. Мергі зробила неможливе – подолала стан Ступору. А зараз вона сиділа тут, у залі суду, усього за кілька метрів від Бейкера! Мергі була моєю героїнею.

Під час обідньої перерви я зустрілася з татом, аби випити чашку кави. Промайнула думка, що мама могла попросити його наглядати за мною на роботі, бо кожних два тижні він буде мене навідувати.

— Що це за історія із засинанням мами? – коротко розповівши про судовий процес, спитала я тата та додала: — Вона щойно дала свідчення, себто мама..., тобто вона явно думає, що їй в чай щось підсипали, але слідство наче ходить коло та навколо, хоча ця здогадка – очевидна.

— Вони, мабуть, вирішили, що не можуть звинуватити його в цьому, – сказав тато й продовжив: – і тому під час суду не висуватимуть звинувачення в злочині, для якого в них нема доказів.

— Але ж усі знають, що саме так і було, або, принаймні, так стверджує сторона обвинувачення. То яка різниця, якщо ми скажемо це прямо, а не будемо крутитися коло та навколо?

‘They’re just the rules, my dear.’ He smiled and took a sip of his flat white.

‘The rules suck.’

‘Yep, sometimes they do.’ We were sharing a slice of lemon tart and started talking about plans for Easter when he asked me, ‘And how are you doing?’

I laughed. ‘This is like when I text your phone and Mum texts me back, pretending to be you, but I can tell it’s her because of the kisses at the end.’

I told him I was just tired, and felt like a liar.

As I walked back to my office, a wave of sadness hit me, topped with guilt, and I nearly burst into tears. How could I tell him what was actually eating at me, rotting on the inside? How could I do that to my mother and father—make them as sad as I knew they’d be? At least if I carried my secret alone, there would be only one casualty. Camera crews were pooling around the doors to the courts building and I kept my face down. So many awful things were happening in the building, I didn’t even know which one had made the news.

Judge had been wondering about Maggie’s mother’s sleepiness too, and after lunch we convened court with counsel only.

‘What’s this about the mother being sleepy after having tea, then, gentlemen?’ Judge asked.

‘Yes, your Honour,’ the prosecutor stood up, taking the lead, ‘we have advised the witness not to make any criminal allegations about that aspect of the narrative, as we’re not in a position to go into it.’

‘Well, be careful then,’ Judge said sternly. ‘It’s getting a bit messy, and I don’t want a mistrial.’

— Такі правила, моя люба, – посміхнувся тато й зробив ковток флетвайту.

— Правила – лайно.

— Іноді таки так.

Ми їли один на двох шматок лимонного тарту та обговорювали плани на Великдень, аж раптом тато запитав:

— Як у тебе справи?

Я засміялася і відповіла:

— Знаєш, це нагадує те, як я пишу тобі повідомлення, а відповідає мама з твого телефону, вдаючи, що насправді вона – це ти. Та я відразу розумію, що це мама, бо вкінці завжди купа поцілуночків.

Далі я сказала йому, що просто втомилася, через що почувалася брехункою.

Я повернулася до свого кабінету, і мене накрила хвиля смутку, змішана з почуттям провини – я мало не розплакалася. Хіба я могла розказати татові те, що насправді виїдало мене, гноїлося зсередини? Хіба я могла так вчинити з власними батьками, засмутити їх, знаючи, що так точно станеться? Зрештою, якщо це буде тільки моя таємниця, то й жертва буде тільки одна. Журналісти з камерами скупчилися біля дверей суду, а я не піднімала голову. У стінах цієї будівлі відбувалося так багато жахливих речей, що я навіть не знала, що потрапляло в новини, а що – ні.

Така сонливість мами Меггі не давала спокою також судді. Після обіду я, суддя та адвокати зібралися в залі суду.

— У чому ж справа, джентльмени, чому мама засинає після чашки чаю? – промовив суддя.

— Ваша честь, – підвівся прокурор, і, беручи на себе ініціативу, продовжив: – ми порадили свідку утриматися від будь-яких звинувачень, пов’язаних із цим аспектом її розповіді, адже не маємо можливості детально його розглянути.

— У такому разі будьте обачні, – суворим тоном сказав суддя. – Справа стає дещо заплутаною, а я зовсім не хочу, аби цей судовий процес був несправедливим.

‘Of course, your Honour.’

‘Very well, let’s get the jury back in.’

As usual, there was barely any other ‘evidence’. It was painful sometimes to see the looks on the jurors’ faces when they realised they wouldn’t get any CCTV footage or CSI-style DNA tests. It is the absolute catch-22: people feel they need certain types of evidence to feel comfortable convicting a defendant of a crime, but crimes against women and children are usually committed inside homes, by people they know. Mr Baker’s fingerprints would be all over that house and that van because they were his property, and there wouldn’t be any footage of the inside of his home. Without Baker ejaculating and then Maggie going straight to get a rape kit, there were no DNA test results to reveal in court. Maggie’s testimony was evidence, but defence had spent several hours telling the jury how unreliable it was. The defence barrister had the usual explanations to offer: that the mother had some ulterior motive, while the girl had an overactive imagination and was only too ready to go along with a wicked deception.

Crimes against men often have the kind of evidence that juries can easily accept—a black eye or a smashed window—but the justice system we uphold comes from the olden days. Queensland legislation says that a complainant’s lack of physical protest can’t be held as evidence that she consented, but without any broken ribs or split lips, defence barristers will tell the jury they ‘don’t have anything else to go on’. In order for the jury to find a defendant guilty, they often have to perceive a complainant as being particularly virtuous. It’s so easy for them to say that ‘her word alone’ wasn’t enough to overcome their reasonable doubts. The alternative is a little terrifying—that if one in five women are assaulted, one in five men might be assaulters.

— Авжеж, Ваша честь.

— Гаразд, тоді запросить присяжних.

Як завжди, інших «доказів» майже не було. Часом було боляче дивитися на обличчя присяжних, коли вони усвідомлювали, що не отримають жодних записів із камер відеоспостереження або ДНК-аналізів із місця злочину, як це постійно відбувалось у серіалі «CSI: Місце злочину». Ситуація нагадувала замкнуте коло: люди переконані, аби з упевненістю винести обвинувальний вирок їм необхідні докази. Однак злочини проти жінок та дітей найчастіше відбуваються за зачиненими дверима, у стінах власних домівок, і скоюють їх знайомі чи навіть близькі люди. Цілком зрозуміло, що весь будинок та фургон будуть у відбитках Бейкера, бо це його майно. А про відеозаписи, які могли би зафіксувати події всередині його оселі, взагалі не варто й думати. Без еякуляції Бейкера та негайного звернення Мерті для проведення судово-медичної експертизи при згвалтуванні в слідства не було жодних результатів ДНК-аналізу, які можна було би представити як доказ. Звісно, свідчення Мерті були доказом, але протягом кількох годин захист спростовував їхню надійність в очах присяжних. Баристер Бейкера обґрунтував усе цілком передбачуваними поясненнями: матір нібито переслідувала власні приховані мотиви, а сама дівчинка мала надто бурхливу уяву й легко піддавалася вигадкам.

У злочинах проти чоловіків здебільшого є докази, з якими присяжним легко погодитися – приміром, синець під оком або розбите вікно. Та система правосуддя, яку ми успадкували та якої дотримуємося, бере початок з давніх часів. Законодавством штату Квінсленд передбачено, що відсутність фізичного спротиву з боку потерпілої не є доказом її згоди. Однак, без зламаних ребер чи розбитої губи сторона захисту буде просто переконувати присяжних, що «більше немає за що зачепитися». Аби винести обвинувальний вирок, присяжним часто доводиться розглядати потерпілу крізь призму виняткової доброчесності. Значно простіше сказати, що «одного її слова» не достатньо, аби розвіяти їхні обґрунтовані сумніви. Така альтернатива трохи жахає: якщо кожна п’ята жінка – жертва насилля, то кожен п’ятий чоловік – ймовірний

That day, the jury were sent out to deliberate, and within an hour they'd replied with a note. My heart sank, thinking it would be Gladstone all over again, but it was a question: *Please define reasonable doubt?*

We reconvened court and Judge read out the prescribed paragraphs from the Queensland benchbook: a compendium of resources that tell judges what to tell juries about certain issues, infamous for confusing the matter further rather than clarifying it.

'You know what they do in New Zealand?' Judge asked me as we returned to chambers, after I'd made a joke about tallying the number of times we'd be asked that question.

'What?'

'When the jury asks, "What does reasonable doubt mean?", they just tell them, "You have to be sure,"' he said, smiling.

'Wow! But that's so—'

'So simple!'

'I know!'

'And it works,' he said, gesturing excitedly. 'Here we get all caught up in sounding smart and using big words. Jurors don't care about legal words, they just want to know how to do their job. If you tell them they need to be sure, they'll tell you what they really believe.'

I wondered, yet again, why Judge had only made it to the District Court. I imagined how differently that building might run if he was at the top. He'd been on the Fitzgerald Inquiry—the commission of inquiry into police corruption in Queensland in the 80s that got a premier deposed and several very powerful men jailed—and spent years in both prosecution and defence. He

нападник.

Того дня лава присяжних відправилися на нараду, і вже за годину ми отримали від них записку. Моє серце завмерло: невже все повториться, як тоді в Гледстоні? Але це була просто записка з проханням пояснити, що таке «обґрунтований сумнів».

Ми повернулися до зали суду, і суддя зачитав необхідні положення з Квінслендського посібника для суддів. Це був не просто короткий збірник, який підказував суддям, як звертатися до присяжних у певних питаннях, а й сумнозвісна книжка, яка радше заплувала справу, ніж прояснювала її.

— Знаєте, що в такому випадку роблять у Новій Зеландії? — по дорозі до кабінету запитав мене суддя у відповідь на жарт про те, що я підраховуватиму кількість разів, коли нас проситимуть пояснити цей термін.

— Що ж?

— Коли присяжні запитують, що таке обґрунтований сумнів, їм просто відповідають: «Ви повинні бути впевнені», — з посмішкою мовив він.

— Нічого собі! Але це так...

— Так просто!

— Так і є.

— І цей підхід працює, — сказав суддя, жваво розмахуючи руками. — Ми зациклені на тому, аби здаватися розумними та вживати промовисті слова. Але ж присяжним зовсім не потрібна ця вся юридична термінологія — вони просто хочуть знати, як виконувати свою роботу. Якщо ви скажете, що вони повинні бути впевнені, то й у відповідь отримаєте те, у що вони дійсно вірять.

Я вкотре задумалася, чому кар'єрне зростання мого судді зупинилося на рівні Окружного суду. Я уявляла, як би по-іншому запрацювала ця вся будівля разом з ним на чолі. Він брав участь у розслідуванні Фіцджеральда — комісії з розслідування корупції в поліції Квінсленду у 80-х роках, результатом якої стала відставка прем'єр-міністра та ув'язнення кількох можновладців. До того ж, він пропрацював

researched childhood development and designed rules for when barristers were cross-examining kids in court. He actually cared about the justice system. But he'd have to retire in a couple of years. What part of the game hadn't he played right?

Dad had told me plenty about how political the appointing of magistrates and judges was. I thought again of his refrain, 'Never look for justice.' Apparently not even within the justice department itself. I couldn't hide my loathing of the judges whose religious and 'moral' beliefs influenced the way they ran court. Perhaps the power-parties took place after Church on Sundays—it was as likely an explanation as any.

As I walked to work the next morning, I felt like shit. It didn't help when I spotted Evelyn as she strode into the glass sliding doors ahead of me. Did she straighten her hair every day? Was she one of those rare and miraculous creatures who remembered to moisturise their elbows in winter? My pitiable state was unsurprising, given my smoking, drinking and purging the night before, but I was grateful that the jury were out deliberating. It gave me time to catch up on feeling human.

багато років представляючи як сторону обвинувачення, так і захисту. Він вивчав особливості дитячого розвитку та сформував правила проведення перехресного допиту дітей. Він на діях дбав про систему правосуддя. Та за кілька років він мав виходити на пенсію. На якому ж етапі гри він зробив неправильний хід?

Тато багато розповідав про те, настільки політизованим є процес призначення суддів різних інстанцій. Я знову подумала про фразу, яку він повторював знову й знову: «Ніколи не шукай справедливості». Здається, вона не втрачала актуальності навіть у стінах суду. Я не могла приховати відрази до суддів, чиї релігійні та «моральні» переконання впливали на те, як вони вершили правосуддя. Хтозна, можливо, після недільної служби вони одразу поспішали на можновладні вечірки, аби вирішити, яким буде правосуддя сьогодні? Не виключаю цей варіант.

Наступного ранку по дорозі на роботу я почувалася препаскудно. Це відчуття тільки посилилося, коли я побачила Евелін, яка проскочила крізь скляні двері прямо переді мною. Невже вона випрямляла волосся щодня? Невже вона була однією з тих унікальних та чудернацьких істот, які не забувають зволожувати лікті взимку? Мій жалюгідний стан не був сюрпризом: увечері напередодні я викурила чимало сигарет, трохи випила й не забула виблювати вечерю. Та мені пощастило: присяжні якраз пішли радись, а я мала трохи часу, аби привести себе до людського вигляду.

Chapter 2. Features of memoir translation: the case of Bri Lee's *Eggshell Skull*

2.1. Notes on the author's biography and the text's plot and genre peculiarities

In this chapter, the main attention is given to the author's biography, her role in the contemporary literary process, and the plot and genre peculiarities of the book we have studied.

Born in Queensland, Australia, Brianna "Bri" Lee is a noted author, investigative journalist, academic, activist, speaker and qualified (nonpractising) lawyer. One of the most prominent contemporary Australian writers, she is a voice for those who have experienced assault both at the hands of their offenders and within the Australian legal system (Jobrelay, 2023).

Holding a Master of Philosophy in Creative Writing, Bri Lee has written analysis, opinion, short fiction, essays, and arts criticism (Bri Lee, n.d.). The Walkley-nominated author, she regularly contributes to *The Monthly* and *The Saturday Paper*, has a column at *T Mag Australia*, and runs writing workshops and a podcast called *Cool Story*.

Bri Lee is currently completing the PhD in law at the University of Sydney and frequently advocates for legal reform, bringing out the issues of women's rights and social equity in the public discourse. Elaborating on her calling to be a writer, Bri says that what she faced in the legal system was "truly shocking and thought it would be really important to write about" (*Unite — Meet Bri Lee — Mimzine by Mimco*, n.d.).

In her interview for *The Guardian*, Bri Lee confesses that work is a key factor in shaping her identity and future. When asked about the secret of her success, the woman answers, "It is both my greatest asset and my greatest weakness that I almost never switch off" (Cain, 2024).

The list of her works includes 2018's *Eggshell Skull*, 2019's *Beauty*, exploring the issues of self-worth, society's obsession with physical "perfection", and eating disorders, 2021's *Who Gets to be Smart*, interrogating the saying "knowledge is power" and investigating educational inequality through the lens of sexism, racism, and classism, and 2024's *The Work* following two young people who faced the intersections of power, money, and privilege (*Books — Bri Lee*, n.d.).

Bri Lee's debut book, *Eggshell Skull*, is a non-fictional memoir, detailing her two-year-long journey through the legal system of Australia and revealing the numerous ways it lets down those who have suffered sexual assault and harassment. The daughter of a police officer, she follows in her father's footsteps, pursues a degree in law, and gets a position as a judge's associate at the Supreme and District Court of Queensland, Brisbane. On a circuit, Bri witnesses the myriad cases of sexual abuse and acts of violence against children and women. Not only do offenders frequently go unpunished, but gender prejudice and widespread patriarchal attitudes are also evident in many cases. Facing these injustices within the court, she involuntarily confronts her personal traumatic story, one she has vowed never to reveal, and its enduring effects on her mental and physical well-being (Bri Lee, 2018).

In her childhood, Bri experiences sexual assault at the hands of her brother's friend Samuel on the trampoline in the back of her own house. Though she has never said a word about it, the woman is plagued by past memories and a state of "The Freeze". Self-loathing and shame lead to a lasting struggle with self-harm, alcohol use, eating disorders, and a sense of own self-worth. Over the course of time, the feeling of shame turns to anger and resolution to bring her offender to justice. Even though Bri realizes the difficulty of obtaining a conviction so long after the assault, she is determined to pursue justice. Thus, two years later, Bri stands on the other side of the courtroom, making her own accusation against Samuel. It is worth mentioning that Bri is very fortunate to have her boyfriend Vincent and a close-knit family by her side, as well as the

Judge, whose professionalism and dedication to the rule of justice she deeply admires, and the relative privilege of being educated, white, and articulate (Bri Lee, 2018).

Therefore, we can conclude that Bri Lee explores a variety of broad social issues, namely sexual assault and abuse, the legal system and its flaws, power and privilege, patriarchy, and gender inequality, confronting past trauma and healing.

As previously mentioned, *Eggshell Skull* is a non-fictional memoir divided into a prologue, 25 chapters, and acknowledgements. Overall, non-fictional literature is characterized by the synthesis of predominantly facts and fictional elements, documentary authenticity, deep psychologism, and the use of real dates, names, places, etc. In their article *Nonfictional Literature: Nature, Typology, Terminology*, T. Cherkashyna and B. Paramonov (2021, p. 79) also outline “subjectivity, personal component, fusion of images of the author and narrator” as a distinct feature of nonfictional literature since the depiction of real events is provided through the lens of the author’s self. After analyzing numerous works on genre varieties of nonfictional literature, these scholars distinguished its four main branches, namely literary biography, historical nonfiction, fictional journalism, and memoirs.

Jack Smith, a contemporary American author, states in *The Writer* that “a memoir is a key corner of that genre [i.e. non-fiction]” (*Is The Memoir Market Oversaturated? — The Writer*, 2024). But there arises a question: what exactly a memoir is. After analyzing numerous works of both foreign and national scholars, we can define memoir as a non-fictional narrative in which the author was a direct participant or a witness of a series of events, recollected on the basis of their personal experiences, memories, and official documents. Among the genre peculiarities of memoir are a first-person narrative, subjectivity, retrospective, focus on a specific theme or period, autobiographical component, etc.

Frequently, memoir is confused with autobiography. In *A Glossary of Literary terms*, a literary critic and scholar M.H. Abrams (2011, p. 27) points out that autobiography is a narrative “written by the subject about himself or herself”, while memoir, on the contrary, puts the emphasis “not on the author’s developing self but on the people and events that the author has known or witnessed.”

One more point to be considered when analyzing Bri Lee’s nonfictional memoir is its title. Originally, the term “eggshell skull” refers to the legal doctrine “that a defendant is liable for a plaintiff’s unforeseeable and uncommon reactions to the defendant’s negligent or intentional act” (Black’s Law Dictionary, 2009, p. 593). To put it simply, if a person has a fragile skull as an eggshell and a minor impact causes severe harm, the defendant is still fully liable for all the consequences, ensuring that individuals with unique vulnerabilities are protected by the law. Over the course of Lee’s story, this title takes on a new meaning, as she decided to face her childhood trauma and bring the man who abused her to justice.

From the translational point of view, this title is quite challenging, requiring a translator to demonstrate their expertise since there is no established equivalent for this term in the Ukrainian legal terminology. Literal translation, or calque, completely makes no sense; description is too wordy, making readers less likely to engage with the book. A clear, catchy, and intriguing title is more effective in grabbing attention, and it can be achieved through the usage of modulation. We propose several options, namely a stylistically colored «Катюзі – по заслугі», a Ukrainian phraseological unit meaning that the punishment is determined by the gravity of the offense; a quotation «Справедливість – мати всіх чеснот» by a Roman statesman and scholar Cicero who made a great contribution to the tradition of natural law; «Феміда не робить винятків», mentioning the name of the Greek goddess of law, justice, and divine order; «Жодних «але» у стінах суду», highlighting the opinion that no one can escape punishment for their crimes. Nevertheless, we presume the latter title to convey the book idea the most accurately due to its neutrality and the absence of the intertextual associations. Additionally, Bri Lee’s non-fictional memoir touches upon a range of global social issues, and the word-combination «жодних “але”» emphasizes the rigor and inevitable nature of punishment.

Taking into consideration everything mentioned above, we may conclude that the book by the Australian author Bri Lee belongs to non-fictional literature, specifically the memoir, and is characterized by the common features of this genre. The author discusses a myriad of social topics, making it not simply a compelling and informative piece of writing, but also becoming a striking eye-opener to the injustices and limitations of the legal industry.

2.2. Notion of *idiostyle* and its translation aspects

In this chapter, the issues of the *idiostyle*, linguistic means of its realization, and challenges of its translation are explored on the basis of Bri Lee's non-fictional memoir *Eggshell Skull*.

In various communication situations, individuals employ particular styles of communication characterized by unique phonetic, grammatical, and lexical features. The same goes for the author's individual style in literary works that is one of the fundamental concepts in both contemporary linguistics and translation studies.

The notion of the author's *idiostyle* is a subject of considerable debate in academic writings. To illustrate its contentious nature, here is a list of terms currently employed to refer to it, namely *authorial style*, *idiostyle*, *individual style*, *idiolect*, etc. At first glance, these terms appear nearly synonymous, yet there are distinctions among them. Generally, the speech style of a particular person is called *idiolect*, while the terms *authorial style*, *individual style*, and *idiostyle* pertain only to a writer and are used interchangeably by the majority of scholars. Since the objective of our research is not to evaluate the pros and cons of the terminology in linguistic studies, we will adopt the more commonly understood term *idiostyle*.

In their work *Style in Fiction: A Linguistic Introduction to English Fictional Prose*, G. Leech and M. Short define style as "a way in which language is used in a given context, by a given person, for a given purpose, and so on", consisting in "choices made from the repertoire of the language" (2007, p. 31).

According to Ukrainian scholar O. Kukhar-Onyshko, *idiostyle* is "an expression of the author's worldview" that unifies the literary work into a single whole and permeates its every linguistic element, ensuring the text's structure and integrity. Additionally, he notes that if there is "a variety of a style, artificiality, or contrivance", the author's *idiostyle* has not been formed yet (1985, p. 175).

In his article *Idiostylistic parameters of fictional discourse*, V. Kononeko (2020, p. 52) cites Ukrainian linguist S. Yarmolenko, who posits *idiostyle* as "a set of linguistic expressive means which have an aesthetic function and distinguish the language of a particular writer among others."

Overall, it can be asserted that *idiostyle* is a combination of stylistic and linguistic peculiarities, such as the author's word choice, the use of figurative language, sentence structure, syntax, etc., which collectively establish a unique style of the author. Therefore, evaluating the author's *idiostyle* and outlining its distinctive features requires examining at least a couple of their works, ideally their entire oeuvre. However, in our research, we examine the *idiostyle* of a specific book, i.e., Bri Lee's *Eggshell Skull*, as a representative example of the author's *idiostyle*.

In her memoir *Eggshell Skull*, Bri Lee employs a range of different linguistic means to realize her *idiostyle*, including *professional terminology*, *colloquialisms*, *vulgarisms*, *idioms*, and *proper names*. Now, we propose to examine each category in further depth, accompanied by the examples from the text we have studied.

The first linguistic phenomenon to be considered is professional terminology. The idea of a *term* is the primary concept of terminology. In his article *Term and terminology: basic approaches, definitions, and investigation methods*, M. Vakulenko defines a term as "a word or a collocation that refers to a certain concept in a particular field of human endeavor" (2014, p. 18).

Moreover, terms should have no synonyms, be stylistically neutral, and be independent of the context to convey their meaning. Accordingly, terminology is “a set of terms of a particular field of science, as well as the doctrine of the formation, composition, and functioning of terms” (Rysanivskyi et al., 2004, p. 683). As previously mentioned, the plot of *Eggshell Skull* is based on the author’s two-year-long experience working as a judge’s associate. Since “legal terminology is present not only in highly specialized legal discourses but also permeates other domains and general language”, it is one of the key linguistic means that define the idiostyle of the studied book (Biel & Kockaert, 2023, p. 1). For example:

(1-s) *It noted that of all the weeks in the year we had for work, only two would consist of civil law...* (Bri Lee, 2018, p. 17). — (1-t) *До того ж, у ньому зазначалося, що тільки два робочі тижні цього року будуть пов’язані з **цивільним правом**...*

(2-s) *When the prosecutor had finished stepping the girl through her evidence-in-chief, she underwent three hours of **cross-examination*** (Bri Lee, 2018, p. 30). — (2-t) *Після того як прокурор закінчив прямий допит дівчини та отримав її основні показання, їй довелося пройти тригодинний **перехресний допит**.*

Colloquialisms also perform a crucial role in the realization of Bri Lee’s idiostyle. In linguistics, colloquial language is an extremely broad notion that includes “all the forms and linguistic units of informal language variations” (Fattah&Salih, 2022). Therefore, colloquialism is an informal word or phrase used in a familiar and unconstrained context, in contrast to formal language or academic writing. After analyzing the works of different scholars, Fattah and Salih outline the following morphological forms of colloquialisms: single words, clipped words, contractions, phrasal words, aphorisms, idioms, and acronyms (2022, p. 80-81). Writers use colloquialisms to represent natural speech patterns (both in dialogues and first-person narrations), reveal a character’s background, imply a specific social perspective, and create an engaging and original narrative voice (Frisella, 2017, p. 3). Among other informal language variations, colloquialisms are the most inclusive, as they are used by a significant number of people and have a rather broad communication range. It is useful to examine some examples of colloquialism usage in Bri Lee’s *Eggshell Skull*:

(3-s) *‘I’ll bet you brought a suitcase full of incredible clothes home from **the States**?’ Evelyn asked me* (Bri Lee, 2018, p. 15). — (3-t) — ***Б’юся об заклад**, що ти привезла цілу валізу класного одягу зі **Штатів**, еге ж? — запитала мене Евелін.*

This sentence illustrates the usage of the contracted colloquial phrase *I’ll bet you*, adding a sense of personal involvement and enhancing the relaxed conversational tone between two friends who have not seen each other for a long time. Furthermore, there is also an informal clipped word *the States*, created by means of the middle-clipping and standing for *The United States of America*.

(4-s) *... walking to **Maccas** at half past ten, was perfectly safe compared to being a girl whose mum brought home a new boyfriend* (Bri Lee, 2018, p. 36). — (4-t) *... о пів на десяту вечора, по дорозі в «**Мак**», я була абсолютно в безпеці, на відміну від дівчинки, чия мама привела додому нового хлопця.*

In this case, a colloquialism *Maccas* presented by a single word is used. As found in the *Collins Online Dictionary*, *Maccas* refers to the commonplace Australian name for the popular American fast-food chain McDonald’s that became widespread since the 1990s (Collins Online Dictionary, 2013). Using this distinctly Australian colloquialism, the author adds a local and cultural sense to the sentence, while its shorter and quicker to say form contributes to a relaxed conversational style.

One more point to be considered is the usage of vulgarisms. Frequently seen as a type of obscene language alongside cursing, profanity, blasphemy, taboo words, and expletives, vulgarisms are “expressions that are crude, raw, and from off the streets” (Mercury, 1995, p. 29-30). In their book *Bad language*, L. Andersson and P. Trudgill state that various types of “bad language” are employed to refer to something that is stigmatized or forbidden in the swearer’s culture, should not be perceived literally, and conveys strong attitudes and emotions (1990, p.

53). These scholars also outline four primary functions performed by this linguistic phenomenon, namely (1) *expletive* indicating personal emotions and is not directed at anyone; (2) *abusive* possessing derogatory character and person-directed; (3) *humorous* taking the form of abusive words but performing the opposite playful rather than offensive function; and (4) *auxiliary* so-called “lazy swearing” that is used as a speech style (p. 61). So, now we propose to consider a few examples of Bri Lee’s usage of vulgarisms in the studied memoir:

(5-s) *As I walked to work the next morning, I felt like shit* (Bri Lee, 2018, p. 42). — (5-t) *Наступного ранку по дорозі на роботу я почувалася препаскудно.*

In this sentence, the vulgarism *felt like shit* performs an expletive function, expressing strong frustration of the narrator with the jury’s verdict in the previous trial. The author could have used a stylistically neutral and mild *feel bad*; however, the colloquial, raw, and emotive nature of the used vulgarism only intensifies the emotional weight, making her distress more relatable and vivid to the readers.

(6-s) *I still had pimples and lived at home eating my mum’s spaghetti—why the fuck was I the one standing there taking the verdict?* (Bri Lee, 2018, p. 33). — (6-t) *Досі мала прищі, жила з батьками, їла мамині спагеті – якого біса я стояла там й оголошувала вирок.*

In the phrase “...— *why the fuck was I the one standing there taking the verdict?*”, the vulgarism *fuck* serves an auxiliary function because it modifies the question for emphasis and makes the sentence sound more authentic, intensifying the sense of emotional turmoil and injustice.

The frequent usage of idioms also significantly contributes to the realization of Bri Lee’s idiosyncrasy in the studied memoir. In her article *Comprehending Idioms Cross-Linguistically*, H. Bortfeld clarifies the notion of idiom as a fixed expression that means something different from what a literal interpretation of its separate constituents would suggest (2003, p. 217). In his *Practical Guide to Colloquial Idiom*, W.J. Ball points out four main characteristics of idioms as a linguistic phenomenon, namely: (1) a fixed word order and composition, allowing only minor grammatical changes (usually of tense and person); (2) no false analogies, as their meanings are non-transferable and specific; (3) once established, an idiom has an unequivocal meaning for everyone in the right context; (4) non-literal interpretation unless the context is revealing (1958, p. 6-7). From a semantic point of view, Slovak scholar P. Kvetko proposes to distinguish (1) *unchangeable idioms* that are absolutely fixed and undergo no modifications, and (2) *changeable idioms* that allow certain variations, namely grammatical, lexical, orthographic, and geographic ones (2009, p. 104-105). The next two examples illustrate the usage of idioms in the studied text:

(7-s)... *over ten different kinds of docks, and it seemed like the cherry on top of a sundae of reasons why juries got things wrong* (Bri Lee, 2018, p. 28). — (7-t) *... більше десятка різних типів таких лав, і здавалося, що цей факт був вишенькою на торті серед причин, чому присяжні помилялися.*

The meaning of the idiom *the cherry on top of a sundae* given in *Cambridge Dictionary* is “something that makes something that is already good even better, or perfect”. There are three possible variants of this idiom without changing its original meaning, namely *the cherry on the cake* (BE), *the cherry on top* (shortened), and *the cherry on the sundae* (AE). Thus, we can state *the cherry on top of a sundae* falls under changeable lexical-geographical idioms. Despite strong cultural ties between Australia and Great Britain, the author uses the AE variation of this idiom, since the narrated events take place shortly after her long trip around the USA. It is worth mentioning that this idiom is usually used positively; however, in this context, it implies a touch of irony—the narrator is enumerating reasons why juries get things wrong, and “the cherry” (i.e., kinds of docks) is yet another flaw “on top of a sundae” (i.e., legal system).

(8-s) *I felt completely out of my depth. This space belonged to the Evelyns and Alexandras of the world* (Bri Lee, 2018, p. 16). — (8-t) *Увесь час я відчувала себе не у своїй тарілці. Цей світ належав таким бестрашним Евелінам та Александрам.*

According to *Collins Online Dictionary*, the idiom *out of one's depth* means that somebody is “in a situation that is much too difficult for them to be able to cope with it.” It is a changeable grammatical idiom that vividly highlights the narrator's sense of helplessness without extra words.

Another important aspect of Bri Lee's idiosyle is the frequent usage of proper names. In their work *Introduction: Proper names and the lexicon—an exposition*, E. Mignot and M. Philippe define proper names as “words or expressions (of several words) mainly used in noun phrases that refer to contextually unique individuals (people, places, institutions, etc.)” (2022, p. 1). *Eggshell Skull* contains a myriad of various proper names, including geographical objects, local brands, periodicals, etc., indicating the author's general tendency to localization. This helps to create a clear image of the location and circumstances in which the events take place. Furthermore, proper names play an important role in collecting and transmitting cultural information, which defines their value for the text interpretation. The following examples illustrate how Bri Lee applies proper names for the realization of her idiosyle:

(9-s) *Once, years ago, I'd found out that her parents paid for her to get it cut regularly at Oscar Oscar...* (Bri Lee, 2018, p. 14). — (9-t) *Пригадую, як багато років тому дізналась, що батьки Евелін давали їй гроші на регулярні стрижки в знаменитому салоні «Оскар-Оскар».*

(10-s) *... that Mr. Baker's house was near Yeronga Train Station, and my gut dropped* (Bri Lee, 2018, p. 39). — (10-t) *... що дім Бейкера знаходився біля залізничної станції «Єронга» – усередині мене все перевернулося.*

From the translational point of view, rendering the idiosyle of a particular writer may appear quite problematic, as it necessitates the translator “to transform” into the author of the original text. We agree with Ukrainian translator and linguist V. Koptilov, who states that an inexperienced translator tends to do word-for-word translation, contrasting with a translator who adds too many features of their own style to the target text. Moreover, he believes that a translator should “subordinate” their individuality to the author's idiosyle and serve as “a conductor of the ideas and images of the original work” (2002, p. 45-46).

To maintain the idiosyle of the source text, it is crucial that the translator consciously choose the material for translation. According to V. Koptilov, any translator should work on a translation that, firstly, closely resembles their own style, and secondly, which they personally like (2002, p. 47-48). Such an approach ensures a high quality of a performed translation.

Taking into account everything mentioned above, we may say that analyzing the idiosyle of a particular author and outlining its characteristic features requires studying several of their works, and ideally, their entire oeuvre. However, in our research, only Bri Lee's debut book was considered, serving as a representative example of her idiosyle. The author conveys her idiosyle through the usage of various linguistic means, namely professional terminology (27,57%), colloquialisms (31,35%), vulgarisms (6,49%), idioms (14,05%), and proper names (20,54%) (See Appendix A).

2.3. System of translation techniques aimed at preserving the author's idiosyle in the translation of *Eggshell Skull*

In this chapter, we examine a system of translation techniques applied in our translation of Bri Lee's *Eggshell Skull* that are aimed at preserving the author's idiosyle.

Since the primary purpose of any translation is to convey a message expressed in a SL into a message expressed in a TL, preserving its adequacy and accuracy, and translating a particular writer's idiosyle necessitates rendering the formula “the creative personality of the author plus the linguistic means” (Aloshyna, 2022), a whole system of various translation techniques should be applied.

Throughout the development of translation studies, the following tendencies may be observed: firstly, both foreign and national scholars refer to translation techniques using similar terms; secondly, their classifications are based on the same translational developments; thirdly, there is no unified classification of translation techniques in spite of some similarities in the opinions of various scholars (Kozachuk, 2023). Thus, in our work we opt for the translation techniques classification proposed by L. Molina and A. Albir, who isolated the concept of the technique from methods and strategies and pointed out 18 translation techniques; however, only 9 of them were applied in our translation of Bri Lee's non-fictional memoir *Eggshell Skull*, namely *adaptation*, *amplification*, *borrowing*, *calque*, *description*, *discursive creation*, *established equivalent*, *transposition*, and *modulation* (2002, p. 509-511).

We introduce the following examples of these translation techniques usages on the basis of our translation:

Adaptation implies replacing a SL cultural element with the one from a TL (2002, p. 509), ensuring that the translation feels natural and culturally appropriate contrasted to a direct rendering.

(11-s) *I zoned out, imagining what would happen if the chip on my shoulder manifested itself into an actual wound...* (Bri Lee, 2018, p. 15). — (11-t) — *На мить я відключилася, уявляючи, що трапилося б, якби все те почуття невинуватої образи перетворилося на справжню рану.*

As found in *Merriam-Webster*, *to have a chip on one's shoulder* is an informal idiom denoting “an angry or unpleasant attitude or way of behaving caused by a belief that one has been treated unfairly in the past” (*Merriam-Webster*). Due to the equivalent lack in the Ukrainian language, we adopted this idiom to fit into the context with the help of free combinations of words. The usage of adaptation translation technique can be further demonstrated by another example:

(12-s) *It was a different world, up there in that tower made of glass: blindingly ivory* (Bri Lee, 2018, p. 16). — (12-t) — *У тій скляній вежі, там, нагорі, панував цілком інший світ – різьоме відірваний від реальності.*

In this case, the adaptation application is caused by the equivalent lack in the TL. According to *Collins Dictionary*, if someone lives in *an ivory tower*, they “have no knowledge or experience of the practical problems of everyday life” (*Collins Dictionary*). To partly compensate the stylistic coloring of the ST idiom, we added an intensifying attribute *разьоме*.

Amplification is the addition of the extra information and details, aiming to provide better clarity in the TL text (2002, p. 510). In translation studies, this technique is also known as addition, explicitation, decompression, explicative paraphrase, etc. We can observe the application of this technique in the following examples:

(13-s) *So many handsome young men in R.M. Williams boots, so many stunning young women in Rhodes & Beckett suits* (Bri Lee, 2018, p. 15). — (13-t) *Так багато красивих молодих людей у брендових австралійських речах преміум-класу: чоловіки в черевиках від «Р.М.Вільямс», а жінки в костюмах від «Родс енд Беккет».*

In our translation, we introduced the amplification phrase «у брендових австралійських речах преміум-класу», as the average reader may lack background knowledge about Australian brands and their price segmentation. Thus, the used translation technique helps to clarify the background of the people our narrator encountered and the state of confusion she experienced while her first working day at the court building. An additional instance of amplification usage in our translation includes:

(14-s) *A Federal Court associate had written an open letter about political preferences to The Australian one year...* (Bri Lee, 2018, p. 15). — (14-t) *Був випадок, коли помічник федерального судді висловив свої політичні вподобання у відкритому листі до національної газети «Остреліан»...*

The usage of the amplification translation technique, namely the phrase «національної газети», clarifies the scope of the described event and the fact that it went far beyond local scandals and reached national publicity.

Moreover, glossaries and footnotes also serve as a type of amplification translation technique. In our translation, we have included three footnotes to provide additional clarity and context. These footnotes explain the term *Hills Hoist* and its symbolic value, clarify the distinction between *barrister* and *solicitor* in the Australian legal system, and decode the case name format *R v [defendant's surname]*.

L. Molina and A. Albir define borrowing as a translation technique that implies taking a word or expression directly from another language (2002, p. 510). There are two types of borrowing, namely pure and naturalized. In the works of other scholars, the notion of this technique coincides with transcoding (both transliteration and transcription) and naturalization. Some notable examples from our translation include:

(15-s) *From the window where I stood, I saw a group of Indigenous Australians gathering in **Roma Street Parkland**, laughing and sharing food* (Bri Lee, 2018, p. 20). — (15-t) *З вікна я бачила групу корінних австралійців, які зібралися в **парку Рома-стріт Паркланд**, сміялися та обмінювалися їжею.*

In this case, the proper noun *Roma Street Parkland* was rendered into the TL by means of naturalized borrowing to fit into the Ukrainian phonetic and orthographic system; additionally, it was also clarified with the word *парк*.

(16-s) *Previously home to the **Gureng Gureng and Bayali** Aboriginal tribes, then at various stages 'discovered and named'* (Bri Lee, 2018, p. 26). — (16-t) *... раніше це маленьке містечко було домівкою для племен аборигенів **Гуренг-гуренг та Баялі**, але з часом, на різних етапах розвитку, його «відкрили та іменували».*

Since *Gureng Gureng and Bayali* are Indigenous Australian names, they are preserved in their original form without morphological and phonetic alterations when rendered into Ukrainian. However, following Ukrainian transliteration rules for reduplicated names, a hyphen was used in the repetition of words «Гуренг-гуренг».

In translation studies, calque can be defined as a literal, word-for-word translation from the SL into the TL (2002, p. 510). Some examples from our translation are:

(17-s) *It didn't take long for me to find what I was looking for: a 2011 report by **the Australian Institute of Criminology**...* (Bri Lee, 2018, p. 35). — (17-t) *Зовсім скоро я знайшла те, що шукала: звіт **Австралійського інституту кримінології** 2011 року...*

(18-s) *Where does this leave the pitiable **man-who-can't-help-it** trope — the misunderstood and unfortunate soul who wishes he didn't have forbidden fantasies about children?* (Bri Lee, 2018, p. 35). — (18-t) — *Куди ж подіти ідею мізерного **чоловіка-якому-не-під-силу-щось-вдіяти**, нікому не зрозумілої та втраченої душі, яка бажає відректися від заборонених фантазій щодо дітей?*

Both examples illustrate the usage of the calque translation technique for rendering (17) the proper name *Australian Institute of Criminology* as «Австралійський інститут кримінології», and (18) the colloquial authorial phrase *man-who-can't-help-it* as «чоловік-якому-не-під-силу-щось-вдіяти», maintaining the stylistic tone of the original.

Description is a replacement of a SL term or expression with its function or form in the TL (2002, p. 510). The following considerations are to be made when applying this translation technique: the description should accurately convey the meaning of the SL lexeme, and it should be simple both in syntax and interpretation. We suggest examining the usage of description in our work:

(19-s) *That evening at home over dinner, my mum asked me about **circuit*** (Bri Lee, 2018, p. 24). — (19-t) *Того вечора вдома за вечерею мама почала розпитувати мене про **відрядження по окружних судах**.*

As given in *Black's Law Dictionary*, circuit may be defined as the periodical progresses of the superior court judges through the several counties to administer civil and criminal justice

(Black, 1968, p. 307). Although the administrative and territorial structure of Ukraine does not provide for the division into states, counties, parishes, etc., the notion of *округ* is still present in the Ukrainian legal framework. In Chapter 2 of the *Law of Ukraine "On the Judiciary and the Status of Judges"* (2016), it may be found in the following word-combinations, namely «окружний суд», «окружний господарський суд», «окружний адміністративний суд», all denoting types of local courts and officially translated into English as “local general jurisdiction courts”, “local commercial courts”, and “local administrative courts”. As illustrated, circuit is not an officially fixed equivalent for the «окружний суд» in the Ukrainian legal terminology. However, this term is more familiar to the target audience; thus, description with the elements of adaptation «відрядження по окружних судах» makes the text perception easier without crucial semantic losses.

(20-s) ... *an associateship* is the dream most of us don't dare to tell anyone we've dreamed, let alone applied for (Bri Lee, 2018, p. 14). — (20-t) ... *робота помічника судді* — це мрія, про яку більшість із нас мовчать, а про подання заявки на участь у конкурсі навіть не згадують.

This is one more example how a legal term was rendered with the help of description. Due to the lack of the equivalent in the Ukrainian legal terminology, the term *associateship* is explained through its function, namely «робота помічника судді».

Discursive creation implies establishing “a temporary equivalence that is totally unpredictable out of context” (2002, p. 510), namely:

(21-s) ...at least what the *Crown* is suggesting happened—so what difference does it make to say it out loud instead of dancing around it? (Bri Lee, 2018, p. 40). — (21-t) ... принаймні, так стверджує *сторона обвинувачення*. То яка різниця, якщо ми скажемо це прямо, а не будемо крутитися коло та навколо?

In this context, the term *Crown* is used not in its literal sense, but as a legal term and an alternative name for the prosecution in criminal cases on behalf of the state. It points out that Australia is a constitutional monarchy and its citizens are under the protection of the Crown. Adapting this term to fit a different linguistic and legal framework, the discursive creation *сторона обвинувачення* ensures that the target audience would perceive this context correctly and without ambiguous interpretations. However, while this discursive creation explicitly refers to the prosecuting side, it loses the original historical connotations.

(22-s) 'The rules *suck*.' (Bri Lee, 2018, p. 40). — (22-t) — *Правила – лайно*.

This sentence illustrates one more example of the discursive creation translation technique. According to *Collins Online Dictionary*, the primary meaning of the verb *suck* is to hold something in one's mouth and pull at it with muscles in one's tongue and cheeks. However, in the colloquial language, this word is frequently used to indicate something objectionable or bad (*Collins Online Dictionary*). Thus, in our translation, we introduced the lexeme *лайно*, which is a stylistically marked vulgarity and can be properly perceived only within this specific context.

Established equivalent implies the usage of a term or expression fixed in the dictionary of the TL (2002, p. 511). This translation technique includes both lexeme-level and phraseological unit equivalences. In our translation of Bri Lee's *Eggshell Skull*, the majority of the professional legal terminology was rendered by means of the established equivalents, for instance:

(23-s) Cheryl, the extremely friendly *bailiff*, was trying to chat to me about her weekend, and I was short in response (Bri Lee, 2018, p. 28). — (23-t) — Шерил, яка була надзвичайно привітною *судовою розпорядницею*, увесь час намагалася розпочати розмову про свої вихідні, натомість я тільки кидала короткі фрази у відповідь.

As given in the English-Ukrainian *Glossary of the European Convention on Human Rights*, the lexeme *bailiff* has several dictionary-fixed equivalents in the Ukrainian language, namely «судовий розпорядник / судовий виконавець / бейліф» (2015, p. 4). Therefore, the choice of the correct Ukrainian equivalent should be based on the context and the translator's extralinguistic knowledge in the field of law. As we can see, there is also a word *бейліф* in the

Ukrainian language, created by means of the borrowing translation technique; however, we suppose that its use should be avoided when translating literary works for wide audiences that are unlikely to be familiar with legal terminology. In the translated text, this term is used to describe a court employee who carries out various orders of the judge, keeps order and maintains security during trials. In the Ukrainian legal system, the following duties are performed by *судовий розпорядник*, and since the 2019's version of the Ukrainian orthography highly recommends implementing feminine forms for nouns denoting professions, we opt for the variant *судова розпорядниця*. Another example worth examining is:

(24-s) People's liberties **hung in the balance** every single day, and juries deliberated for hours that felt like years, yet matters would be adjourned for months on end (Bri Lee, 2018, p. 27). — (24-t) *Кожного дня свободи людей висіли на волосині, присяжні радились годинами, які здавалися роками, тому й справи відкладалися на місяці поспіль.*

As mentioned above, idioms also may be rendered by means of the established equivalent translation technique. Here, we can observe how the English changeable idiom *to hang in the balance*, which allows both lexical and grammatical variations, is rendered as «висіти на волосині». In his *English-Ukrainian phraseological dictionary*, K. Barantsev provides several Ukrainian equivalents to this idiom, namely «висіти, триматися на волосинці, на ниточці; бути в критичному становищі» (2005, p. 449).

According to L. Molina and A. Albir, when applying transposition, a grammatical category of a word or phrase is changed (2002, p. 511). We used transposition in the following examples:

(25-s) 'Did you see that barrister's cufflinks?' I asked Judge later in the private elevator after **court adjourned** (Bri Lee, 2018, p. 23). — (25-t) — *Ви помітили запонки того баристера? – пізніше запитала я суддю, коли ми їхали в ліфті під час перерви в судовому засіданні.*

(26-s) He was **just a bloke**, and he liked women the way **a bloke** was supposed to (Bri Lee, 2018, p. 34). — (26-t) — *Він був звичайним чолов'ягою, якому подобалися жінки, як і належить звичайним чоловікам.*

In the first case (25), we can observe how a ST legal phrase *court adjourned* was replaced by a TT phrase «перерви в судовому засіданні», thus changing the verb *adjourn* into the noun *перерва* with additional amplification. The second case (26) illustrates two different transposition types on the example of the colloquialism *a bloke*; firstly, in the phrase *he was just a bloke*, an adverb *just* changed into an adjective *звичайний*, secondly, a singular noun *a bloke*, found in the phrase *the way a bloke was supposed to*, is transformed into a plural noun *чоловікам*, thus shifting a grammatical category of number. These examples demonstrate how, in translation, not only the vocabulary changes, but also the grammatical structure is adapted to maintain naturalness in the target language.

As a translation technique, modulation involves changing the focus, perspective or cognitive category during translation, concentrating not only on words or phrases, but also paying attention to style and nuances in the ST (2002, p. 510). In his article *Translation transformations and techniques: terminological challenges in translation studies*, A. Kozachuk points out the connection between antonymic translation and modulation (2023, p. 134). A good illustration of the modulation translation technique in our translation of Bri Lee's *Eggshell Skull* is:

(27-s) It was another child sex trial, though, so I was **fresh out of sympathy** (Bri Lee, 2018, p. 38). — (27-t) *Та втім, це була чергова справа про сексуальне насильство над дітьми – у мене не було й крихти співчуття.*

In this case, the changes on both lexical and structural levels may be observed. The Ukrainian translation «у мене не було й крихти співчуття» shifts the focus from running out of something to not having even a small amount of it, reformulating the idea using negation and metaphor. Nevertheless, both the ST and TT convey the idea of lacking sympathy, but they use different imagery and expressions.

Having thoroughly analyzed the whole system of translation techniques that were used during our translation of Bri Lee's non-fictional memoir *Eggshell Skull* and aimed at preserving the author's idiosyncrasy, we may conclude that the most frequently applied techniques are calque (22,93%), adaptation (21,95%), established equivalent (18,05%), borrowing (15,61%), and transposition (10,73%) with approximately the same percentage usage, and description (5,37%), transposition (3,41%), discursive creation (1,46%), and modulation (0,49%) are among the least frequently ones (See Appendix B).

Conclusions

Idiostyle is a complex and multifaceted concept associated with special linguistic and stylistic features of a particular author. In modern linguistics, idiostyle is considered an important part of literary analysis, expressing not only the author's thoughts and vision of the world, but also conveying their artistic individuality and giving their writing a distinctive tone. We have determined that idiostyle is manifested in the word choice, the use of figurative language, emotional intensity, sentence structure, etc. Nevertheless, to talk about a clearly formed idiostyle of a particular author and its distinguishing features, it is necessary to examine at least a couple of their works, ideally their complete oeuvre.

From the translational point of view, rendering a particular author's idiostyle may cause numerous challenges since a translator has both to render the meaning and maintain the stylistic uniqueness of the original. To preserve idiostyle and ensure high quality of translation, translators should thoroughly select source materials that both correspond to their own style and engage their personal aesthetic or intellectual interest.

In this paper, we examined a non-fictional memoir *Eggshell Skull* as a representative example of the idiostyle of well-known contemporary Australian author Bri Lee. Speaking about memoir as a non-fictional genre, researchers define it as a first-person narrative in which the writer was a direct witness or participant of events, recollected from their own memories and experiences. Memoir distinctive features include subjectivity, an emphasis on a particular topic or period, retrospective, autobiographical element, confession, etc.

Based on the analysis of *Eggshell Skull*, it may be concluded that Bri Lee's idiostyle in this book is realized through the usage of five main linguistic means, namely professional terminology, colloquialisms, vulgarisms, idioms, and proper names. The frequent usage of legal terminology contributes to the more vivid and realistic description of legal situations, while the application of proper names creates a clear image of circumstances and location in which the described events take place. Colloquialisms, idioms and vulgarisms make the narrative sound more natural, emotional, and socially expressive, bringing the text closer to the reader's everyday language. Integrating these five linguistic elements into her work, Bri Lee effectively performs a nuanced and authentic representation of the events.

In the translation analysis, the classification of translation techniques proposed by L. Molina and A. Albir is used as a basis. After examining our translation, we may conclude that the most frequently applied techniques are calque, adaptation, established equivalent, borrowing, and transposition, while description, transposition, discursive creation, and modulation belong to the least frequently ones.

Consequently, we can say that Bri Lee's idiostyle is multifaceted and recognizable, and, therefore, her works, in particular the studied memoir *Eggshell Skull*, have a significant potential for further research. We consider further research prospects in outlining distinctive features of Bri Lee's idiostyle on the basis of all her works and conducting practical research into the system of translation techniques aimed at preserving the author's idiostyle on the material of English-Ukrainian prose.

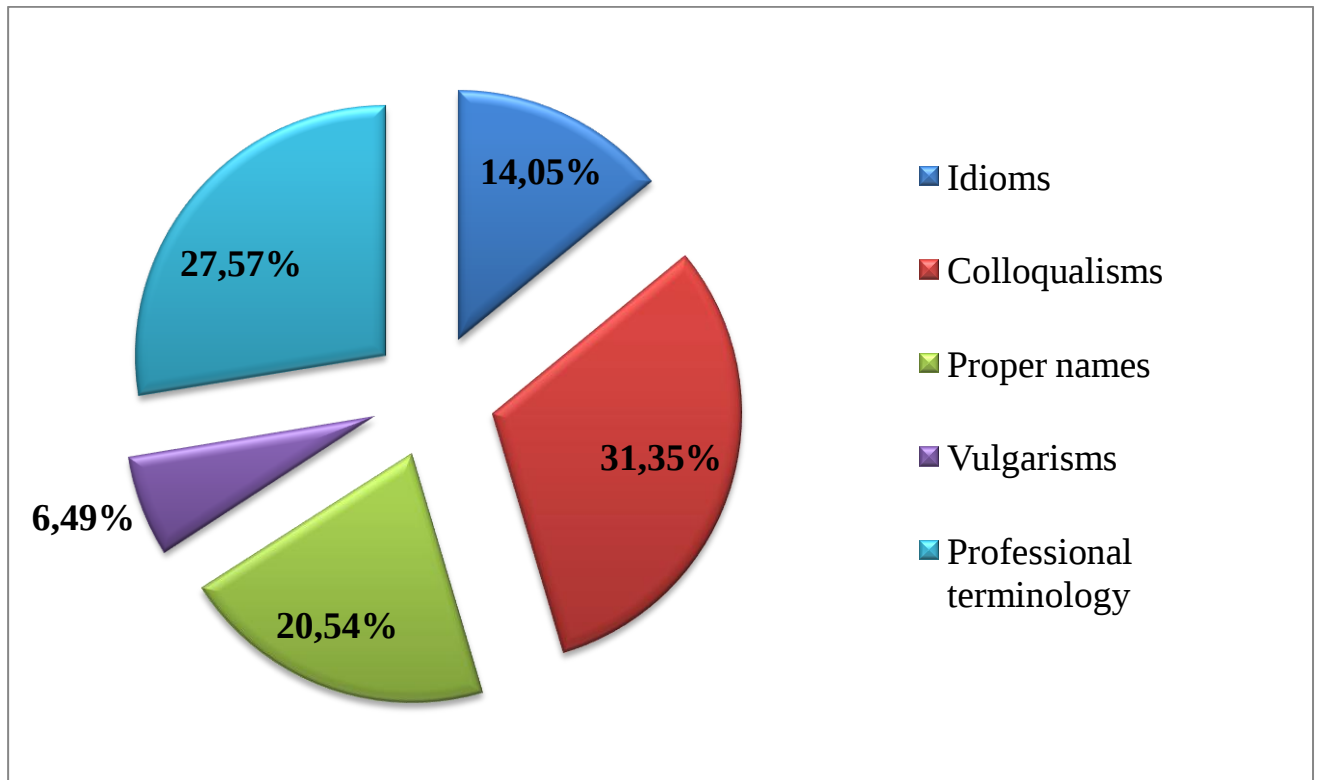
References

1. Aloshyna, M. (2022). Author's idiostyle, linguistic and translation aspects. *Revista EntreLinguas*, 8, e022049. <https://doi.org/10.29051/el.v8i00.16660>
2. Andersson, L.-G. (1990). *Bad language*. Internet Archive. <https://archive.org/details/badlanguage0000ande/page/13/mode/1up>
3. Ball, W. J. (1958). *A practical guide to colloquial idiom*. London: Longman.
4. Barantsev, K. T. (2005). *Англо-український фразеологічний словник: близько 30000 фразеологічних виразів* (2-ге вид., випр., с. 1056). Київ: Товариство «Знання».
5. Biel, Ł., & Kockaert, H. J. (Eds.). (2023). *Handbook of Terminology: Volume 3. Legal Terminology*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
6. Black, H. C. (1968). *Black's Law Dictionary: Definitions of the Terms and Phrases of American and English Jurisprudence, Ancient and Modern* (4th ed.). St. Paul, MN: West Publishing Company.
7. Bortfeld, H. (2003). Comprehending idioms cross-linguistically. *Experimental Psychology*, 50(3), 217–230.
8. Bri Lee. (n.d.). *Books*. Retrieved February 17, 2025, from <https://www.bri-lee.com/books>
9. Bri Lee. (n.d.). *Bri Lee*. Retrieved February 17, 2025, from <https://www.bri-lee.com/>
10. Cain, S. (2024, April 2). Bri Lee: 'Writing about getting molested is why I now enjoy artistic freedom. That's cooked.' *The Guardian*. Retrieved February 17, 2025, from <https://www.theguardian.com/books/2024/apr/02/bri-lee-author-interview-the-work-novel-book-release>
11. Cambridge Dictionary. (n.d.). *Cherry on top of the cake*. Retrieved March 18, 2025, from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cherry-on-top-of-the-cake>
12. Cherkashyna, T., & Paramanov, B. (2021). Nonfictional Literature: Nature, Typology, Terminology. *Accents and Paradoxes of Modern Philology*, 1(6), 72–100.
13. Collins Online Dictionary. (2025a). *Macca's*. Retrieved March 16, 2025, from <https://www.collinsdictionary.com/submission/9806/Macca%27s>
14. Collins Online Dictionary. (2025b). *Suck*. Retrieved March 31, 2025, from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/suck>
15. Council of Europe. (2015). *Glossary of the European Convention on Human Rights: English-Ukrainian, Ukrainian-English* (Глосарій з Європейської конвенції з прав людини: англійська-українська, українська-англійська). [S.l.]: Council of Europe.
16. Fattah, B. O., & Salih, S. M. (2022). Colloquialism and the community of practice. *Koya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 5(1), 77–84. <https://doi.org/10.14500/kujhss.v5n1y2022.pp77-84>
17. Frisella, E. (2017, May 5). *Colloquialism*. LitCharts LLC. Retrieved March 16, 2025, from <http://www.litcharts.com/literary-devices-andterms/colloquialism>
18. Garner, B. A., & Black, H. C. (2009). *Black's Law Dictionary* (9th ed.). St. Paul, MN: West.
19. Jobrelay. (2023, September 19). In conversation with Award-Winning author, academic and activist Bri Lee. *UMENCO*. Retrieved February 17, 2025, from <https://umenco.com/a-conversation-with-bri-lee/>
20. Kononenko, V. (2020). Idiostylistic Parameters of Fictional Discourse. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 7(2), 51–60.
21. Kvetko, P. (2009). *English lexicology in theory and practice* (2nd rev. ed.). Trnava: Faculty of Arts, University of Ss. Cyril and Methodius.
22. Lee, B. (2018). *Eggshell skull*. Sydney: Allen & Unwin.
23. Leech, G., & Short, M. (2007). *Style in fiction: A linguistic introduction to English fictional prose* (2nd ed., p. 31). London: Longman.

24. Mercury, R. (1995). Swearing: a “Bad” part of language; a good part of language learning. *TESL Canada Journal*, 13(1), 28.
25. Merriam-Webster. (n.d.). *Have a chip on one's shoulder*. Retrieved March 31, 2025, from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/have%20a%20chip%20on%20one%27s%20shoulder>
26. Mignot, É., & Philippe, M. (2022). Introduction: Proper names and the lexicon – in exposition. *Lexis*, 20. <https://doi.org/10.4000/lexis.6906>
27. Molina, L., & Hurtado Albir, A. (2002). Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach. *Meta*, 47(4), 498–512. <https://doi.org/10.7202/008033ar>
28. Newmark, P. (1982). *Approaches to Translation*. Oxford: Paragon Press Ltd.
29. Smith, J. (2024, August 31). Is the memoir market oversaturated? *The Writer*. Retrieved February 25, 2025, from <https://www.writermag.com/get-published/the-publishing-industry/memoirmarket/>
30. Unite - Meet Bri Lee - mimzine by Mimco. (n.d.). *Mimco Pty Ltd*. Retrieved February 17, 2025, from <https://www.mimco.com.au/mimzine/unite--meet-bri-lee.html>
31. Vakulenko, M. O. (2023). Term and Terminology: Basic Approaches, Definitions, and Investigation Methods (Eastern-European perspective). *Terminology Science & Research Terminologie: Science Et Recherche*, 24, 13–28. Retrieved March 13, 2025, from <https://journal-eaft-aet.net/index.php/tsr/article/view/5856>
32. Verkhovna Rada of Ukraine. (2016). *Law of Ukraine “On the Judiciary and the Status of Judges” No. 1402-VIII of June 2, 2016*. Chapter 2: Local courts. Retrieved March 17, 2025, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19?lang=en#Text>
33. Козачук, А. М. (2023). Перекладацькі трансформації та прийоми: термінологічні виклики у перекладознавстві. *Нова філологія*, 89, 129–136. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2023-89-18>
34. Коптілов, В. В. (2002). *Теорія і практика перекладу: навч. посіб.* Київ: ВЦ Академія.
35. Кухар-Онишко, О. С. (1985). *Індивідуальний стиль письменника: генезис, структура, типологія*. Київ: Вища школа.
36. Русанівський, В. М., Тараненко, О. О., Зяблюк, М. П., та ін. (Ред.). (2004). *Українська мова: Енциклопедія*. Київ: Українська енциклопедія.

Appendices

Appendix A. Linguistic means of idiostyle realization: the case of Bri Lee's *Eggshell Skull*

Appendix B. System of translation techniques aimed at preserving the author's idiostyle in the translation of *Eggshell Skull*

